

Mednarodno srečanje študentov 1963

Samo mesec in pol nas še loči od XI. mednarodnega študentskega srečanja, za katerega lahko s polno pravico trdimo, da je že tradicionalno. Naši »mednarodniki« so sredi priprav; zato je prav, da spregovorimo o tem, kaj pripravljajo. Medtem ko ostale aktivnosti nekoliko pojenjavajo, se bližamo v mednarodni aktivnosti »višku delovne szone«, kajti mednarodno srečanje predstavlja eno najpomembnejših manifestacij mednarodne dejavnosti Zveze študentov.

Vsebinski koncept letošnjega srečanja se ne bo bistveno razlikoval od lanskega. V uvodnem delu, ki bo nekaka teoretična osnova za nadaljnje razprave, bodo tri predavanja: Specifičnost revolucije jugoslovanskih narodov, Nekateri vidiki nove ustave FSRJ, Visokošolski sistem oziroma izkušnje v reformi visokošolskega študija. V glavnem delu pa bodo obravnavali probleme, s katerimi se srečujejo študentske organizacije. Te razprave z uvodnimi referati, ki jih bodo pripravili poljski, švedski in naši študentje, bodo zelo zanimive in tudi koristne. Številni študentski problemi bodo predloženi iz različnih gledišč, saj bo na srečanju okrog 50 predstavnikov univerz iz vzhodnih in zahodnih držav, razen tega pa bodo prisostvovali srečanju tudi predstavniki afriških in azijskih študentov, ki študirajo pri nas. Vse razprave bodo seveda povezane z obiskom raznih inštitucij, kot je ljudska skupščina SRS, univerza, delavski svet ene od ljubljanskih tovarn; tako se bodo udeleženci praktično seznanili z našim razvojem. Udeležence bo sprejel tudi rektor naše univerze, prof. dr. Makso Snuderl, in predsednik mestnega sveta ing. Marjan Tepina.

Udeleženci na srečanju bodo predstavniki naprednih študentskih organizacij iz raznih evropskih univerz, s katerimi sodelujemo; zato lahko gledamo v srečanju plod naših celoletnih prizadevanj za čim boljše mednarodno sodelovanje, saj predstavlja sodelovanje med univerzami osnovo za nadaljnje izboljšanje odnosov v mednarodnem študentskem gibanju.

Poudariti je treba tudi, da bodo na srečanju predavali profesorji naše univerze; s tem bo srečanje tudi pomemben prispevek k širjenju ugleda naše univerze.

Tako bo tudi naše mednarodno srečanje po svoje prispevalo k uresničevanju politike miroljubnega sožitja.

A. SKERLOVAJ

IMATE ŽE VSE PODPISE V INDEKSU? POHITITE, SEMESTRA BO VSAK ČAS KONEC! STE ŽE OBUPALI NAD TEM, DA BI OPRAVILI VSE IZPITE V JUNJSKEM ROKU? NIČ HUDEDA, SEPTEMBRSKI ROK VAM NE UIDE! HODNIKI FAKULTET SO VEDNO ŽIVAHNEJSI, POGOVOROV O ŠTUDIJU NOČE BITI KONCA. RES SAMO O ŠTUDIJU? KAKRŠNAKOLI BESEDA ŽE JE, V TEM ČASU NE MORE BITI PRAZNA.

LEPAKI NAS OPOZARJAJO NA POČITNICE. TAKO ODDALJENO SE NAM ZDI ŠE VSE TO. TAKO DALEČ JE ŠE DO POLETJA, DO MORJA, DO BREZSKRBNOSTI. LETOS SI BOMO IZBRALI DALJŠE POTOVANJE, SONCU SE BOMO PREDAJALI DO UTRUJENOSTI, Z NEZNANCI SE BOMO POGOVARJALI KOT Z ZNANCI, KNJIGO SREČANJ HOČEMO DOPOLNITI, OBIŠKALI BOMO KRAJE, KI SO NAM V TEM LETU PODZAVESTNO PRIHAJALI V SPOMIN. IN KRAJE, V KATERE BOMO PRIŠLI, KADAR BOMO POTOVALI BREZ NACRTA.

DEKLE, KI GA VIDITE NA DANAŠNJI SLIKI, SMO FOTOGRAFIRALI NA ENEM NAŠIH POTOVANJ. (V VSAKEM KRAJU SE PAČ SEZNANITE Z NOVIMI LEHOTAMI). POZDRAVLJA VAS ŠTUDENTKA IZ EGIPTA.

FOTO: JOCO ŽNIDARŠIČ

LETO XIII.
29. maja 1963
Štev. 16.
Ljubljana,

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

Več pozornosti I. stopnji in izrednemu študiju

Na šestem plenumu skupnosti jugoslovanskih univerz so pregledali dosedanje rezultate pri reformiranju našega visokošolskega študija. Pri tem so naglasili velike uspehe, ki so bili doseženi pri samih učnih programih in tudi pri urejevanju notranjih razmer na naših visokošolskih ustanovah; to vse nedvomno pozitivno deluje v celotnem kompleksu študijske reforme.

Najvidnejši uspehi, ki so bili doseženi v preteklem obdobju, so: stabilizacija visokega šolstva, ki je doživelo nagel vzpon; skrajšanje študija; povečanje števila diplomiranih mladih strokovnjakov kot tudi izboljšanje kakovosti pridobljenega znanja naših študentov.

Predsednik univerzitetnega sveta ljubljanske univerze, tov. Jože Pernuš, je v svoji diskusiji opozoril na nepravilen odnos štipenditorjev, katerega opažamo v zadnjem času. Ta odnos gotovo vodi tudi k zmanjšanju števila študentov. Relativni padec štipendij — na 37 odstotkov — je še bolj očiten, če upoštevamo, da je število študentov prvih letnikov, ki prejema štipendije le od 9—14 odstotkov. Velika napaka kadrovskih služb je bila v tem, da so težile le k štipendiranju študentov iz višjih letnikov; zato bi bilo to vsekakor treba spremeniti.

Nekateri udeleženci razprave so poudarili pomen gradnje primernih športnih in rekreativnih objektov za študente, ker bi to prispevalo k boljšemu fizičnemu in mentalnemu zdravju naše mlade generacije in kar bi se gotovo pozitivno odrazilo tudi pri študijskem uspehu.

Probleme v zvezi s samoupravljanjem in družbenim upravljanjem je v diskusiji načelo več diskutantov. Bili so mnenja, da je treba v skladu z novimi določili ustave dati organom upravljanja na univerzah novo vsebino in širino, tako da bo v teh organih zastopano večje število predstavnikov vseh kategorij, ki sodelujejo pri delu neke visokošolske ustanove.

Prof. dr. Vladimir Serdar je govoril o dosedanjem delu skupnosti naših univerz. Poudaril je, da so dobri rezultati bili do-

seženi s pomočjo sodelovanja in angažiranosti vseh predstavnikov univerz: predavateljev in študentov, ki so sodelovali pri njenem delu. Vsi ti so odkrito in pošteno diskutirali o vseh problemih. »Ni bilo čuti,« je dejal dr. Serdar, »razlike v statusu članov profesorjev in študentov, niti pri obravnavanju, niti pri resnosti obdelave problematike. Nihče, kdor bi opazoval to skupnost, ne bi (razen po mladostnem izgledu naših članov) opazil razlike. Skrivnost naših dosedanjih uspehov pri delu skupnosti univerz je v tem, da smo poleg podpore univerz in fakultet uživali veliko podporo tudi s strani študentske organizacije in vseh študentov.«

Za novega predsednika skupnosti jugoslovanskih univerz je bil izvoljen prof. dr. Makso Snuderl, rektor ljubljanske univerze. M. Rotar

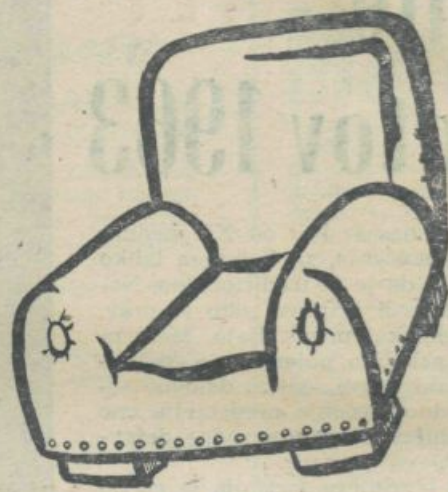
Nov klub štipendistov

16. maja je bila v prostorih ELES ustanovna skupščina kluba štipendistov elektrogospodarskih podjetij in organizacij. Skupščine so se udeležili predstavniki omenjenih podjetij ter večje število štipendistov.

Klub je nastal na pobudo štipendistov in podjetja ELES. Predsednik iniciativnega odbora, Sušnik Vili, je v svojem pozdravnem uvodnem govoru poudaril potrebo po večji povezavi med štipendisti in štipenditorji. Klub bo svojim štipendistom omogočil vpogled v delavsko samoupravljanje in tekočo problematiko kolektivov, tako da se bodo po končanem študiju lahko čimprej vključili v delovni mehanizem.

Generalni direktor ELES, ing. Korošec, je v svojem govoru poudaril, da pomeni ustanovitev kluba, ki bo združeval preko 600 štipendistov elektrogospodarskih orga-

PREDSTAVLJAMO VAM KANDIDATA IZ VRST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

nizacij, prelomnico v sodelovanju med štipendisti in štipenditorji. Klubu je pri izvajanju programa zagotovil vso materialno in moralno pomoč. Naglasil je potrebo po čim pogostejših sestankih, kjer bi se lahko čim bolje spoznavali. Na te sestanke naj bi vabili tudi inženirje iz operativne.

Na skupščini so ustanovili pet komisij: socialno-ekonomsko, študijsko, strokovno-tehnično, komisijo za družbena vprašanja ter komisijo za kulturno in športno dejavnost. Za člane kluba bodo prirejali predavanja, obiskovali bodo elektro-

energetska podjetja ter se spoznavali z njihovim delovanjem. Športna komisija bo prirejala tekmovanja med študenti in delavci posameznih oddelkov oziroma podjetij.

Za direktno povezavo bo poskrbela komisija za družbena vprašanja, ki se bo povezala z samoupravnimi organi podjetja in obiskovala seje delavskega sveta.

Udeleženci skupščine so dodali še veliko predlogov in napotkov za delovanje kluba, tako da sedanji odbor kluba za svoj razvoj res ni v skrbeh.

V. S.

PRAZNOVANJE DNEVA MLADOSTI

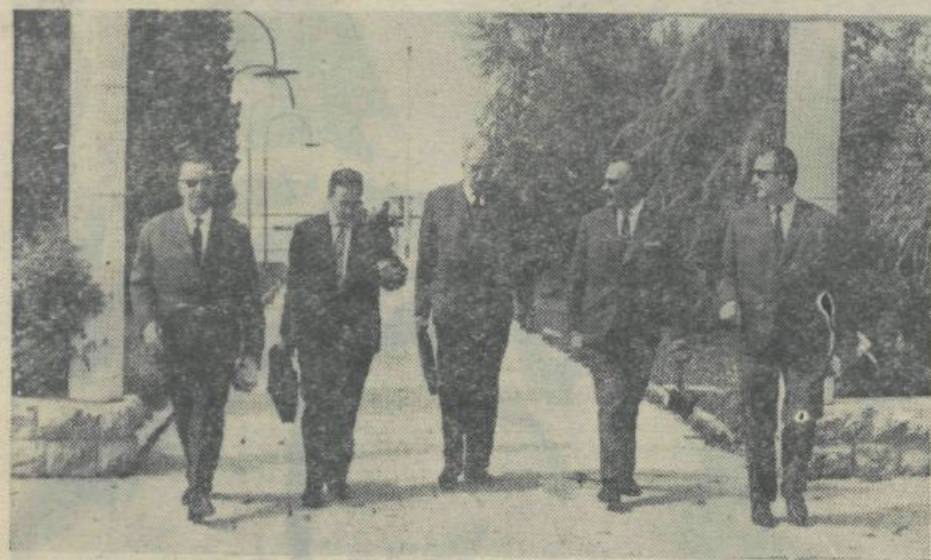
Včeraj, 24. maja zvečer, je bila v dvorani kina Union kulturna prireditev v počastitev rojstnega dne maršala Tita in Dneva mladosti. Prireditve je organiziralo kulturno-umetniško društvo Akademik.

Ze v čakalnici so nas pričakali fantje in dekleta, oblečeni v narodne noše. Ponužali so vstopnice. Ogledovali smo jih z zanimanjem; njihova razigranost in mrižično pričakovanje, kot da sta se preliči tudi na nas. Povsod sami veseli obrazi, smeh in klepet. Nad vsem tem pa je bilo čuti v ozračju slavnostno razpoloženje. Kajti dan, ki ga bomo praznovali, je praznik nas vseh. Vseh mladih ljudi.

Po majhni zamudi se je prireditev začela. Prvi se je predstavil zbranemu občinstvu koroški akademski oktet. Njegova glasovna sestava je odlična, prav tako pa so se izkazali tudi kot odlični interpreti. Odpeli so nam nekaj narodnih pesmi. Njihova izvedba pesmi Večerni zvon je navdušila občinstvo. Morali so jo še enkrat na kratko ponoviti. Sledili sta dve recitaciji slušateljev akademije za igralsko umetnost. Zatem so nastopili člani akademske-folklorne skupine France Marolt. S seboj

so prinesli vedrino, sproščenost, gibanje. Najprej so odplesali venček prekmurskih narodnih plesov. Razpoloženje v dvorani pa se je še stopnjevalo, ko so člani iste skupine zaplesali glamočko nemo kolo. To je bil nekdanji svatbeni ples, v katerem je ženin preizkušal moč neveste. Smeh in razigranost sta završali po dvorani. Izvajalci pa so doživeli tudi aplavz na odprti sceni. Dvorano so spet umirile recitacije, tudi tokrat v izvedbi slušateljev akademije za igralsko umetnost. Znova smo se zavledli slavnostnega pomena tega večera. Čez nekaj ur bo napočil težko pričakovani dan. V mislih smo zaželeli drug drugemu vse najboljše za naš praznik in spomnili smo se nanj, na človeka, ki nam je vedno bil vzor. Večer je zaključil primorski akademski pevski zbor Vinko Vodopivec pod vodstvom odličnega dirigenta Cirila Krpača. Se ko smo odhajali, so nam zveneli v ušesih njihovi glasovi. Počasi smo se razkropili vsak na svoj konec, v srcih pa smo čutili isto: nekaj lepega smo odnesli s seboj...

Ingo Paš

Na sliki: slovenski predstavniki na plenumu skupnosti jugoslovanskih univerz

ŠTUDENTJE ŠMARJA OBISKALI SVOJO KOMUNO

Studentje šmarskega kluba so se že dolgo pripravljali, da bi skupno obiskali svojo komuno ter si ogledali nekatera podjetja in posestva. Ze ob prihodu so jih pozdravili predstavniki ObLO in jih nato spremljali na vsej poti. Tudi za prevoz študentov je poskrbel ObLO (študentom je dal na razpolago dva kombija).

Studentje so si najprej ogledali steklarsko šolo in tovarno. Tovarni zlasti primanjkuje strokovnega kadra, kar jo tudi ovira pri razširitvi proizvodnje. Zanimivo pa je, da tovarna kljub temu ne štipendira nobenega študenta.

Na zadružnem posestvu blizu Rogaske Slatine so si študentje ogledali nasade ja-

boljk in hrušk. Posestvo bo v bodoče dajalo približno 50 odstotkov sedanjega dohodka komune. Študentje so si dalje ogledali gozdni obrat v Olimpi in cerkev, ki je znana po freskah; obiskali pa so tudi prvo lekarno v Evropi, ki so jo že v zgodnjem veku ustanovili menihi. Ze sedaj obišče ta kraj mnogo turistov, čeprav te znamenitosti še niso urejene za ogled.

Na koncu so si študentje ogledali še Viršajusko klet, v kateri »šolajo« najboljša vina Stajerske. Ob dobri kapljici (silvaneel) je predsednik šmarske občine seznanil študente s potekom zborov volivcev in s perspektivnim razvojem občine. Izrazil je tudi željo, da bi študentje še večkrat obiskali svojo komuno.

Dobro bi bilo, da bi tudi ostali pokrajinski klubi organizirali podobne ogledsvojih komun, saj študentje najbolje spoznajo življenje in probleme svojih domačih krajev.

Dušič Franc

POPRAVEK

V prejšnji številki je pri članku Povečati strokovno in idejno izobraževanje prišlo do dveh tiskovnih pomot. Stavek: »Študij na pravni fakulteti se, tak kot je, velikokrat omalovažuje in proglašja za izredno lahkega; to čisto drži, saj...« se pravilno glasi: »...to čisto drži...«, stavek: »...kajti profesorji zaradi velikega števila funkcij zanemarljajo delo s študenti...« pa se pravilno glasi: »...kajti posamezni profesorji...«

V tem šolskem letu so TRIBUNO urejevali: Peter Breščak, Marjan Kopecky, Tadej Murnich, Jože Prešeren, Ivo Štraki, Jože Šušmelj, Marjan Tavčar, Miha Vavpetič, Tomaž Zajc in Joco Žnidaršič. Tehnični urednik je bil Drago Senica, za jezik pa je skrbel Stanko Šega.

KOLIKO STE ZASLUŽILI, doc. SGERM?

Generacija za generacijo se je pritoževala. Fantje – gozdarji so čutili, da njihovo delo, njihove terenske vaje pri doc. ing. Sgermu, niso tisto, o čemer so se v teoriji učili... Te terenske vaje so opravljali v poletnih mesecih, saj je bil v ta namen tudi razpisan rok in učni program. V skupinah po 19, 21, 23 in 17 so odhajali na teren (primer: urejevalna dela na področju Tisovec Log, kmetijski kombinat Ptuj), vračali pa so se z občutkom, da so te meritve med letom že enkrat opravili. Pritoževali so se nad nadurnim delovnikom, nad razmerami, v katerih delajo oziroma merijo; kaj je ozadje vsega tega, pa si ni nihče upal glasno povedati, čeprav je bila to javna skrivnost...

Primer, prosim!

V zapisniku sestanka z dne 18.10.1962 piše: »Študentje delajo na terenskih vajah, ki se tudi obračunavajo, kljub temu pa so morali nekateri ob koncu vaj celo doplačati za hrano in stanovanje. Kakšne so te norme in kako to, da študentje ne dobijo vsaj dnevnice, kot je to v navadi na drugih fakultetah in oddelkih... Docent prevzame delo, na čez, študentje opravijo delo, vendar pri tem ne dobijo toliko, kolikor so vložili svojega dela.«

Tako so rekli gozdarji. Dejstva pa so naslednja: Več skupin je opravljalo terenske vaje na področju kmetijskega kombinata Ptuj. Vsaka skupina približno šest dni. Na koncu so fantje dobili izplačilo. Vaje, o katerih govorimo, so bile junija 1962.

Za terenske vaje ima fakulteta posebna sredstva. Tako je bilo že več let predvideno, da dobi na terenskih vajah vsak študent po 300 dinarjev, oziroma za »valorizacijo« 400 dinarjev, kar naj bi ustrezalo nekakšni hranarini, kajti terenske vaje so po učnem programu obvezne in gredo v glavnem na študentove stroške. Študentje gozdarstva, posebno pa lanski 3. letnik, vedo povedati, da so terenske vaje opravljali že med letom, pa tudi ing. doc. Franjo Sgerm se je hvalil, da so terenske vaje med letom zanj »ekserciranje«, s čimer je bilo mišljeno, da so to vaje po učnem programu fakultete oz. oddelka, terenske vaje v juniju pa »manevri«, kar naj pomeni študentovo prakso za docentove pridobitne namene, za elaborate, ki jih je, uporabljajoč podatke, ki so jih pri »manevrih« priskrbeli študentje, izdeloval za kmetijske zadruge, kombinat, gozdna gospodarstva, kmetijska posestva.

Kot nam je uspelo odkriti pri kmetijski zadrugi Zetale – Ptuj (zdaj kmetijski kombinat Ptuj), je doc. Sgerm sodeloval pri izdelavi elaboratov, oziroma jih je izdelal sam, za naslednje naslove:

– kmetijski kombinat Vurberg z dne 11. maja 1961; za ta elaborat je bilo nakazano 595.600 dinarjev;

– situacijski načrt za področje Zetale – Kozminci z dne 14. 11. 1961; za tega je kmetijski kombinat Ptuj nakazal 522.500 dinarjev;

– elaborat na področju Tisovec – Log z dne 6. junija 1962; nakazano 513.400 dinarjev;

– za KK Ptuj izdelan elaborat z dne 22. 7. 1962; nakazano 276.000 dinarjev;

– za elaborat Kmetijske zbornice, pri kateri je po vsej verjetnosti sodeloval doc. ing. Sgerm kot specialist za področje KK (kmetijski kombinat) Ptuj, izdelan za KK Ptuj z dne 27. 12. 1962; nakazano 627.200 dinarjev.

Pripomniti je treba, da so bile te vsote nakazane na tekoči račun bivše agronomske fakultete oziroma sedanje biotehniške fakultete. Ob primerjanju nekaterih podatkov in na fakulteti zapisanih vsot se številke in besedila ne ujemajo, to se pravi, da KK Ptuj trdi eno, fakulteta pa ima vknjižena samo dospelata nakazila. Prav tako se ne ujemajo podatki računovodstva: fakulteta ima knjižen dospel znesek z dne 10. 12. 1962 v višini 342.335 dinarjev, KK Ptuj pa tega zneska nima evidentiranega. Sicer pa to za vprašanje, ki ga načenna Tribune, ni bistvene važnosti.

- Biotehniška fakulteta, gozdarski oddelek.
- Terenske vaje: kaj so manevri in kaj ekserciranje?

— Doc. ing. FRANJO SGERM uporabil meritve študentov za elaborat, ki ni bil prodan pod imenom fakultete.

- Smemo vprašati? ... Kje je denar?
- Osamljen primer? Ah, ne bodite smešni! Poglejte na fakulteto za arhitekturo, strojništvo...

Manevri

Študentje so čutili, da pri terenskih vajah v juniju nekaj ni v redu in da delajo nekaj čisto drugega, kot so pričakovali in kot je po učnem načrtu določeno. Doc. ing. Sgerm je postavil še demonstratorje, ki naj bi jih nadzorovali pri delu, ter do študentov zavzel odnos DELODAJALEC: DELAVEC, kar je bila ustaljena praksa še iz prejšnjih let, čeprav je to pedagoško popolnoma zgrešeno. Razumljivo je bilo reagiranje študentov. Ti mu za izmere niso dajali točnih podatkov, zaradi česar so bile potrebne korekture in je po vsej verjetnosti nastala milijonska škoda. Ti nezdravi odnosi so se še stopnjevali, kar velja zlasti za terenske vaje v Kamniški Bistrici, odkoder pa vam, žal, ne moremo postreči s številskimi, ki so najbolj zgovorne.

Plačilo

za opravljene terenske vaje so študentje dobili takoj po končanih vajah, po računih, ki so jih predložili vodje posameznih skupin. Izplačila je vodil doc. ing. Sgerm. Takrat so fantje zazijali:

480 din NA DAN!!!, za 100 odstotkov doseženo normo, ki pa je bila tako visoka, da so jo študentje dosegali le polovično, kar znese 53 dinarjev na uro! Saj to ni mogoče! Ni mogoče... Mnogi so kar na pamet izračunali:

300 din je dala fakulteta, diferenco pa je primaknil doc. ing. Franjo Sgerm. Tako je vsakdo prejel (razen demonstratorja) okrog 2880 din. V tem znesku, kot rečeno, je bil upoštevan znesek din 300 kot redni proračunski prispevek fakultete za terenske vaje.

Lahko še sledite?

Nikakor ni neumestna pripomba, da fakulteta ni imela v načrtu elaboratov za KK Ptuj in da si je »zaposlilec« doc. ing. Sgerm sam poiskal. Svoje delo pa je opravil s študenti gozdarstva za kuliso terenskih vaj, (da ne pozabimo: za terenske vaje je fakulteta prispevala za vsakega študenta po 300 din!), ki jih je kot pedagoške vaje izkoristil v lastne namene. Čeprav je bil za izdelavo elaboratov plačan (razen tega mu je bil zagotovljen osebni dohodek na fakulteti in dnevnice za dni, ko je bil na vajah), ni pozabil pri izplačilu študentom primakniti znesek, ki jim ga je namenila fakulteta, dasi so podatki, ki

so jih študentje nabirali, služili za izdelavo privatnega elaborata. Iz tega sledi samo en logični zaključek:

da so meritve, ki so jih, pod firmo terenskih vaj, opravljali študentje tretjega letnika v letu 1962, služile v privatne namene,

da se je doc. ing. Sgerm okoristil s fakultetnim denarjem, sam pa iz svojega dela, elaborata, prispeval 180 dinarjev.

In nihče se ni oglasil! Čeprav so delali intenzivno po 6 ur na dan, kar bi po normah, ki jih imajo druge fakultete, moralo znesti 900 din na dan, ali 150 din na uro! Doc. ing. Sgerm pa jim je dal miloščino – 180 din, kot delodajalec. Hkrati pa je upošteval tuji denar.

Pa ne samo to! »Manevri«, ki so služili za osebne koristi, so bili plačani; iz podatkov, ki jih navajamo, boste lahko mislili, da so bili verjetno tudi preplačani... za doc. ing. Sgerma namreč. Plača iz rednega delovnega razmerja, elaborat, dnevnice (ki pa na intervencijo dekana niso bile izplačane, čeprav so bili računi predloženi), so bili dohodki, ki segajo v sto tisoče. Čeprav vam v času poročanja še ne moremo postreči z dohodki iz naslova elaboratov, ker gre po vsej verjetnosti za zelo zamotano zadevo, ki je lahko tudi posledica križnega nakazovanja kmetijskih zadru in kombinatov, podatkov z avtorske agencije in žiro računa pa po zakonu ne moremo dobiti, kažejo določene indicije na to, da si je doc. ing. Sgerm privoščil več kot katerikoli docent (z docentskimi dohodki!) na naši univerzi. Ne bi tega zapisali, če ne bi povoda za to dajale terenske vaje in elaborati, ki jih je docent izdelal, medtem ko je študente tako mizerno plačal.

Ilustracija

Čeprav je v tem zapisu precej števil, ne bo odveč, če povemo še docentove dohodke na fakulteti v lanskem letu:

Redno delovno razmerje	800.720 din
Presežek	79.341 din
Izredni študij	42.350 din
Recenzije	4.916 din
Skupaj	927.327 din

Je potem mogoče, da si nekdo, ki ima povprečno 76.000 din na mesec, privoščil z družino štirinajstdnevno bivanje v hotelu v Dubrovniku, v katerega zahajajo večina naših tujci? Večina naših asistentov in docentov meni, da to ni mogoče. Torej tudi za doc. ing. Sgerma to ni bilo mogoče. Razen če ni imel drugih osebnih dohodkov.

kov. Eden med njimi pa je bil prav gotovo zaslužek z elaborati na račun študentov.

»Ko bom diplomiral, bom povedal...«

...je rekel študent arhitekture. Tudi na tej fakulteti so dohodki profesorjev na račun študentovih diplomskih nalog že javna stvar. Govori se, da je študent za diplomsko nalogo na naši ALMA MATER dobil 50.000 din, profesor pa pospravil čedno vsoto (brez večjega lastnega truda!) – 950.000 dinarjev. Prav tako vedo povedati študentje arhitekture, da so ob naši slovenski obali porabili več mesecev, ne da bi za svoje delo prejeli kakršnokoli plačilo.

Že na prvi pogled je povsem jasno, kaj pomeni stavek: »Ko bom diplomiral, bom vse povedal...« Študentje se bojijo, zbal so se zaradi lastne eksistence. Ugodneje jim je pred profesorjem hinavsko požreti slino, med kolegi pa širiti vesti o izkoriščanju profesorjev in fakultetnih sodelavcev, ki imajo oblast nad študenti... Ko pa prizadeji diplomira, mu tako veselo zaigra v srcu, da vsem odpusti, življenje na fakulteti in delo profesorjev pa mu je samo šola za življenje.

Kljub tej žalostni ugotovitvi študentske neinicijativnosti pa se še vedno postavlja osnovno vprašanje:

KJE SO MEJE NASE POTRPEZLJIVOSTI, KAKO SME PROFESOR ŠTUDENTOVO DELO UPORABITI V PRIVATNE NAMENE IN KAKO GA JE (ŠTUDENTA) DOLŽAN PLAČATI.

Postopanja doc. ing. FRANJA SGERMA z gozdarskega oddelka biotehniške fakultete v času, ko pri nas tako poudarjamo plačilo po vložnem delu, prav gotovo (že iz tega stališča) niso bila na mestu.

Zato predlagamo

univerzitetnim organom –

- da se vprašanju, ki ga načenna naše glasilo, posveti vsa pozornost in v zadevi doc. ing. Sgerma dá končna odločitev,
- da se raziščejo tudi drugi primeri na arhitekturi in strojni fakulteti

- da dajo univerzitetni organi ločnico med delom študenta in profesorja in postavijo norme (cene) za delo izven programov, kajti to je po vsem, kar smo doslej navedli, še neurejeno,
- da smatrajo pobudo študentov gozdarstva in uredništva Tribune kot problem, ki ga je treba rešiti, ker se iz dneva v dan razrašča.

– Prav tako predlagamo uniniverzitetnim organom, da to vprašanje, ki je neurejeno v vseh jugoslovanskih univerzitetnih središč, sprožijo tudi pri zveznih organih.

Ob koncu naj se še zahvalimo fakultetnim oblastem za vso pomoč pri izbiranju podatkov, državnim organom in študentom gozdarstva, ki so prvi na naši univerzi v okviru svoje študentske organizacije sprožili vprašanje nekaterih pedagoških delavcev, ki trud študentov in podatke, zbrane pri znanstvenoraziskovalnem delu uporabljajo za svojo lastno afirmacijo in iz tega prejemajo (ne)zaslužene dohodke.

TADEJ MUNIH

STARA BAJTA

Danes se poslavljamo. Jeseni se bomo videli z indeksi v žepih. Zdaj pa vas čaka še zadnji ognjeni krst na srenji šoli. Tistemu, ki resno kani jeseni kupiti indeks, tudi ta zadnja preizkušnja ne sme delati prevelikih preglavic. Danes, za konec, pa si oglejmo, kako tečejo stvari okoli VPISA NA UNIVERZO. Mnogim se pri tem rade zmešajo štrene.

Med počitnicami ne bodi preveč lagoden. Misli tudi malo vnaprej. Jeseni te čakajo skrbi: imeti moraš štipendijo, sobo, in prvič v življenju se boš vpisal na univerzo. Beri Delo! V njem bo kmalu razpis za vpis.

Vpisovanje

VPIS Vpis bo — kot vsako leto — od 20. septembra do 1. oktobra. Če si doma s podeželja, te vse homatije okrog vpisa ne smejo preveč zmeti. Najprej boš moral najti svojo fakulteto. Vpis bo:

- a.) za slušatelje filozofske fakultete — na dekanatu, Aškerčeva cesta, 12
- b.) za slušatelje pravne fakultete — na dekanatu fakultete, Trg revolucije 11,
- c.) za slušatelje ekonomske fakultete — na dekanatu fakultete, Gregorčičeva 27,
- d.) za slušatelje fakultete za biotehniko — v prostorih fakultete, Krekov trg 1,
- e.) za slušatelje fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, fakultete za elektrotehniko, fakultete za strojništvo ter fakultete za naravoslovje in tehnologije — v poslojpu oddelka za gradbeništvo in geodezijo, Aškerčeva 11,
- f.) za slušatelje fakultete za splošno medicino in stomatologijo — v prostorih fakultete, Vrazov trg 4.

DOKUMENTI za vpis. Ne pridi se vpisat brez maturitetnega spričevala, prepisa rojstnega lista, dveh izpolnjenih osebnih listov in indeksa (obe tiskovini dobiš pri vratarju univerze). Te tiskovine izpolni točno in čitljivo. Potrebujes tudi tri novejša fotografije.

Ob vpisu boš moral prispevati nekaj stotakov za študentsko samopomoč.

SUBVENCIJE Marsikomu se bo zgodilo, da pri najboljši volji ne bo mogel nikjer stakniti štipendije, ali pa bo ta za življenje v Ljubljani premršava. Kaj tedaj? Iti domov, ali kaj? — Pri tem problemu se boš verjetno prvič seznanil z Zvezo študentov. Na svoji fakulteti poišči predsednika socialno-ekonomske komisije pri vašem združenju. Vložil boš majhno, tehtno argumentirano prošnjo za subvencijo. Če boš res »kritičen primer«, boš počaščen s subvencijo za hrano. Subvencijska pomoč je enoletna, »brezplačna« in se povzpne od tisočaka do največ 6000 din na mesec.

SKRIPTA: Nekateri novinci, ki pridejo jeseni do indeksa, so tako navdušeni, da hočejo pokupiti vse, kar diši po univerzi. Denar jim kopni za povsem nepotrebne stvari. Kar se tiče skript, se je najbolje trezno pozanimati pri katerem resnem študentu II. letnika. Nekatera skripta so že zastarela in zato neuporabna. Marsikatera stara bajta vnovči pri brucih kaka svoja solafarska skripta, ki pa nimajo nobene cene več. Torej: raje malo počakati in potem kupiti. Tako in tako boš za jesenski start potreboval precej denarja.

HONORARNE ZAPOSLOTITVE: Tudi materialna plat bo za mnoge boleče vprašanje. Delna rešitev za marsikaterega študenta je honorarna zaposlitev. Zaposli pa se le, če res nujno potrebuješ denarja in če si prepričan, da ne boš čutil pri študiju prevelikih posledic. Največ honorarnih zaposlitev je moč dobiti preko Zveze študentov. Na Poljanski cesti 6 boš kmalu našel univerzitetni odbor Zveze študentov in tam tudi urad za honorarne zaposlitve študentov.

KULTURNO ŽIVLJENJE: Marsikdo, ki je ves čas preživel na kaki šoli na podeželju, kar hlepi, da pride v mesto, kjer baje delijo kulturo z veliko žlico. Gledališča, Opera, Filharmonija; vse te hiše kulture pa potem marsikateri študent vsa leta študija vidi samo od zunaj.

Za študente so v začetku vsakega šolskega leta abonmaji za Dramo, Mestno gledališče in koncerte v Filharmoniji. Ne zamudi lepe priložnosti, da na relativno cenen način (cene študentskih abonmajev so zelo znižane) prideš do umetniških užтков.

SPORT IN TEHNIKA: Če si šport gojil že na srednji šoli, ga tudi na univerzi ne zavrzi. Na univerzi res nimamo obvezne telovadbe, boš se pa lahko hitro vključil v številna društva in klube v Ljubljani (Olimpija, Ljubljana, Ilirija itd.) Če se pa ukvarjaš s športom le rekreativno, ti bodo zadostovala tekmovanja in vadba na fakulteti.

Mnogi gojijo kot svoj konjiček — tehniko. Če si med njimi tudi ti, boš kmalu slišal za SOLT (Študentska organizacija Ljudske tehnike). »Soltovci« te bodo zelo radi sprejeli v eno svojih številnih sekcij.

Danes ne bomo dajali nasvetov, kako se v jeseni vključi v študentski način življenja. Vsak se bo znal v različnih razmerah, eden v lažjih, drugi v težjih. Prvi mesec se ti bo zdelo vse novo, vse nenavadno. Nekateri to zmede, vendar samo za kratek čas. Zapela bodo predavanja, prvič se boš spotil na kakem kolokviju, in ko boš imel v žepu že prvi opravljeni izpit, si boš lahko že rekel: »Strela, mi, študentje...!«

Srečno in nasvidenje jeseni!

srednješolcem

Po Dolenjskem in Kočevski

Na pot po partizanski Dolenjski in Kočevskem se je odpravilo 80 študentov veterinarske medicine iz Sarajeva, Zagreba, Beograda in Ljubljane. Udeleženci pohoda smo se zbrali pred kmetijskim zavodom v Novem mestu, kjer je predstojnik veterinarskega oddelka ljubljanske biotehniške fakultete, docent dr. Janez Battis, otvoril pohod. Odred je nosil ime narodnega heroja Dušana Jereba, veterinarja. S položitvijo venca smo počastili njegov spomin, potem pa smo krenili proti Novemu mestu. V avli narodnih herojev smo prav tako položili venec in odkorakali na glavni trg, kjer so nam prebivalci Novega mesta priredili lep sprejem. Iz rok predsednika občine smo prejeli zastavo odreda. S pesmijo na ustih smo odšli proti dolenjskemu muzeju, na ogled razstave o delu veterinarjev med NOB v Sloveniji. To razstavo je pripravilo ljubljansko združenje študentov veterinarske medicine pod pokroviteljstvom višjega predavatelja veterinarja Milana Dolenc. Po ogledu smo se odpeljali z avtobusi v Dolenjske toplice, kjer smo si ogledali zdravilišče. Avtobusi so nam prihranili še pot na Kočevski Rog. V Jelen dolu pa se je začel pravi pohod. Po ogledu partizanske bolnišnice smo krenili peš proti Bazi 20. Vodič nam je opisal dogodke, vezane na Jelen dol in Bazo 20. Nadaljnja pot nas je vodila mimo Starih žag, Črmošnjic in Srednje vasi v Blatnik, kjer smo prvo noč prenočili. Spali smo na odprtem seniku, vendar so naslednje jutro vsi zagotavljali, da se na senu izvrstno spi. Utrujenost in neprespanost sta prispevali svoje. Večina udeležencev pohoda je prispela na pohod z

Pohod študentov veterine je bil zadnji. Na sliki: študenti strojništva na pohodu proti Sutjeski

POČITNIŠKE PRAKSE — ŠE VEDNO KOMAJ ZADOSTNO

Letos poteka že dvanaajsto leto, odkar pomeni odhajanje naših študentov na strokovne prakse v inozemstvo stalno obliko izpopolnjevanja znanja, ki so si ga pridobili na fakulteti. Prav tako pa pomeni tudi način, s katerim poglobljamo stike s študenti drugih dežel. (Od leta 1952 je bilo na strokovnih praksah v inozemstvu — v glavnem po evropskih državah — skoraj 6.200 naših študentov.) Letos pa bo okrog 750 študentov prebilo mesec dni ali več na inozemskih praksah.

Mnogostranski koristi teh potovanj ni treba posebej poudarjati. Zamenjave strokovnih praks so organizirane na podlagi reciprocitete — tako bo približno isto število tujih študentov prišlo poleti v Jugoslavijo, kjer se bodo spoznali z našimi gospodarskimi, kulturnimi in družbenimi dosežki, kar je precejšnjega političnega pomena.

Zamenjave organizirajo odbori za izmenjavo študentov, ki so člani mednarodnih študentskih organizacij. Struktura odhajanja naših študentov v inozemstvo kaže, da pri tem prednjačijo študentje tehnike in medicine, sledi jim ekonomisti, veterinarji, farmacevti in agronomi. Na žalost je s tem konec liste fakultet, katere imajo organizirani zamenjavo s tujimi študenti. Tudi letos je vrstni red po fakultetah enak: tehniki — 295, medicinci — 210, ekonomisti — 114, veterinarji — 38, farmacevti — 28 in 18 agronomov.

Pregled po državah kaže, da največ študentov odhaja na prakso v Zahodno Nemčijo (skoraj 40%) in Poljsko (okrog 20%), sledi Francija, Italija, Anglija, Švedska, Avstrija — skupaj 15 evropskih držav. Zunaj Evrope so le: Izrael, ZAR in ZDA.

Naši študentje so zainteresirani za razširjenje sodelovanja s socialističnimi državami, ki sicer niso članice tovrstnih mednarodnih študentskih organizacij. V zadnjem času je bil podpisan sporazum z Bolgarijo o izmenjavi 50 študentov, medtem ko so pogajanja s SZ in CSSR še v teku.

Izbira kandidatov za odhod v inozemstvo je prešla porodne krče in je pridobila na demokratičnosti. Odbori in podobori razpisujejo natečaje, kandidate pa izbirajo odbori Zveze študentov na osnovi rang lestvic, ki jih določajo študentje na zborih. Kandidirajo lahko samo študentje zadnjih ali tretjih letnikov, ki že imajo določeno število opravljenih izpitov in opravljeno obvezno prakso v domovini. Obenem morajo pokazati zadovoljivo znanje tujega jezika. Prav v zadnjem letu so bili poudarjeni kriteriji za znanje jezikov in tako odpravljena pomanjkljivost prejšnjih let. Prav tako morajo kandidati po vrnitvi podati strokovno in splošno poročilo o praksi. Doslej se je namreč vedno dogajalo, da so bile te prakse povsem »privatna« stvar in je le en(!) praktikant kasneje zahteval svoje poročilo, da je uporabil koristne izkušnje, ki si jih je na praksi pridobil.

Prav tako je treba poudariti, da v zadnjem času bolje skrbimo za delovna mesta in pogoje dela praktikantov. Vendar so še vedno problemi. Mnogi študentje se brez vednosti odbora za izmenjavo ponujajo raznim tovarnam po Evropi, da jim preskrbe mesto praktikanta.

zaključnega banketa iz Zagreba, kjer je bil festival študentov veterinarske medicine.

Pri jutranjem zboru drugega dne pohoda se je nekaj udeležencev javilo za pomoč v kuhinji, kar je pomenilo vožnjo s kamionom namesto peš hoje. Trdi čevlji in noge, ne vajene hoje — to ne gre skupaj na tako dolgem pohodu. Ostali pa so si namazali noge z lojem, ki je obveljal kot odlično sredstvo proti žuljem. Povzpeli smo se na Mirno goro, kjer se nam je odprl krasen razgled na Belo krajino in del Hrvaške. Borec, prav tako veterinar, nam je opisal organizacijo veterinarske službe, ki je bila organizirana v NOB najprej v Beli krajini. Po kratkem razgovoru z njim smo se spustili v Planino, kjer so nam pripravili kosilo. Po kosilu smo nadaljevali pot proti Stražnemu vrhu. Steza nas je vodila skozi gozd, potem pa preko vinogradov in mimo številnih zidanic. Na Stražnem vrhu so nas sprejeli Belokranjci z odprtimi rokami. Ob pletenki vina se je razvil prijeten pomenek. Razpoloženja ni motil niti dež, ki je rahlo škropil. Ogledali smo si zidnico, v kateri je bilo med narodnoosvobodilno borbo skladišče zdravil »ad usum veterinarium«. Še požarek vina v slovo od prijaznih domačinov in odšli smo proti Črnomlju. Tu smo doživeli še en lep sprejem. Na gričku smo počastili spomin padlih borcev in se seznanili z dogodki med NOB v Beli krajini.

Tretji dan nas je pot vodila mimo Kanizarice, kjer je bila v času NOB prva veterinarska bolnišnica. Na žalost je od nje ostala le sled v obliki jarkov. Zanimanjem smo poslušali pripovedovanje veterinarja, ki je tu delal. Po kratkem pomenku smo odšli preko Dobličke gore, ki je posuta z vinogradi in zidanicami, na Topli vrh. Pri toski koči smo obedovali in dalj časa uživali na soncu. Sele pozno popoldne smo se odpravili proti Koprivniku, majhni vasi na južnem robu Kočevskega Roga. Šli smo mimo Ovečjaka in Slabih gor. V Koprivniku smo domačinom za razvedrilo priredili kratek program ob tabornem ognju. Sledila je zabava s plesom.

Zadnji dan nas je čakala pot v Kočevje. V Črniščerjih pred Kočevjem smo si ogledali državni živinorejski obrat. Tu smo zašli s poti in prišli na posestvo od zadaj. Prišli smo med pašnike in žične ograje in na koncu na napajališče. Govedo se nam je prestrašeno umikalo s poti.

V Kočevje smo prikorakali v četverstopih, s pesmijo na ustih. Mnogič prebivalcev Kočevja nas je toplo pozdravila. Tu je bil zaključek pohoda. V nas je tlela prijetna zvest, da smo premagali vse težave, s katerimi smo se srečevali na štiridnevni poti. Bilo je precej ožujenih nog, vendar smo stisnili zobe in vztrajno hodili. Spoznali smo kraje in okoliščine, v katerih je bila najprej v Jugoslaviji organizirana veterinarska služba, in s tem izpolnili glavni namen pohoda. Spoznali smo se z zgodovino Kočevja in njegove okolice, s prelepo Belo krajino in s prebivalci krajev, skozi katere smo šli. Pohod je koval bratstvo naših narodov. Razšli smo se z željo, da se drugo leto srečamo na pohodu v Bosni.

Janez Škeča

Pri zagotavljanju praktikantskih mest za tuje študente pri nas naletijo odbori za izmenjavo na velike težave. Veliko število podjetij nerado sprejme tujega praktikanta in ne upoštevajo (četudi odštejemo politični pomen), da je tudi v luči ekonomskih in gospodarskih zvez z inozemstvom v interesu našega gospodarstva, da sprejmejo tuje študente. Tujim študentem je treba prakso zagotoviti v tehnično dobro opremljenih podjetjih, ker ni neopombno, s kakšnimi vtisi bo tuji študent zapustil državo.

Dosedanje izkušnje terjajo organizirano reševanje tehkih problemov skupaj z gospodarsko zbornico, strokovnimi združenji, komisijo za kulturne stike z inozemstvom in drugimi družbenimi organi.

Povsem nerazumljivo pa je, da so študentje jezikovnih skupin v pogledu strokovnih in inozemskih praks v najslabšem položaju. Mednarodne študentske organizacije za izmenjavo sploh ni. Vse je prepuščeno iznajdljivosti študentov in posameznih kateder. Se celo kratkih ekskurzij »pol turističnega značaja« je zelo malo.

Taka situacija je tudi posledica tega, da je zelo malo tujih študentov, ki študirajo jezike jugoslovanskih narodov in je tako izmenjava na bazi reciprocitete nemogoča. Tako je kvaliteta diplomantov mnogokrat precej slabša.

Prav zaradi takega slabega položaja strokovnih praks je prav med študenti tujih jezikov največ takih, ki odhajajo v inozemstvo neorganizirano. Večina teh odide materialno nepreskrbljenih, zato se zaposlujejo na delovnih mestih najnižje vrste. Seveda v takšnih prilikah tudi ne študirajo resno, oddaljšajo se od fakultete in zelo pozno diplomirajo.

Neizpodbitno je, da je zagotovitev strokovnih praks študentom tujih jezikov (v sklopu vprašanj okrog izmenjav študentov) vsekakor najaktualnejši problem in je za njegovo rešitev potrebno največ prizadevanj Zveze študentov univerze in družbenih faktorjev.

Na koncu lahko trdimo, da bi z odstranitvijo nekaterih organizacijskih in materialnih problemov lahko bila izmenjava jugoslovanskih študentov s študenti drugih dežel znatno večja in bolj pestra. Da bi se to doseglo, pa je potrebno večje in bolj organizirano angažiranje ne samo študentske organizacije, ampak tudi univerzitetnih in drugih družbenih organov.

P. Č.

GOZDNO GOSPODARSTVO LJUBLJANA

s svojimi gozdnimi okrati: Bistra, Kamnik, Litija, Ravniki, Škofljica in Trbovlje, opravlja gozdno-gojitvena in urejevalna dela, dela na gozdnih plantažah, proizvaja in prodaja vse vrste gozdnih produktov.

MEDNARODNI ŠTUDENTSKI TEDEN

Ivo
Štraki

Poznate Finsko? Seveda, saj smo se učili pri zemljepisni šoli o deželi na skrajnem severu našega starega kontinenta. Učili smo se o deželi desetisočih jezer, o deželi, polni gozdov... in o deželi športnikov. Celo finski državniki so v svoji mladosti nemalokrat zastopali svojo domovino v športni panogi. Smučanje in atletika, to sta dve disciplini, o kateri domačini še najraje govorijo. Ravna je pač dala temu primerne športnike — tekače. Dala je celo najlegendarnejše ime v atletiki — Pavao Nurmi, ki se je razvil iz mladega, ki mu je grozila TBC, v svetovnega prvaka na teku na dolge proge. Zahvala za to gre predvsem zdravemu podnebnju, čudovitim gozdom in zdravemu načinu življenja. Kdo še ni slišal za finsko sauno? Ta zdravi — po mnenju domačinov in mnogih tujih strokovnjakov, športnikov in bolnikov — vse. Ali bolje — preprečuje, da bi se vas sploh kaka bolezen prišla.

Finska slovi po svoji zunanji politiki kot pasivno nevtralna država. Prav zaradi pasivnosti ne igra večje vloge v svetovnem političnem gibanju, skuša pa pritegniti zanimanje javnosti s seminarji, sprejema tujih zastopnikov ipd.

Ni dolgo tega, ko se je vrnil iz Helsinkov sekretar UO naše univerze, Pavle Brglez. Finske študente je obiskal na vabilo študentske organizacije, ki je organizirala med 7. in 17. majem, to je v času finskega študentskega tedna, seminar, ki je namenjen izmenjavi izkušenj v delu študentskih organizacij.

Tov. Brglez se je vrnil iz Finske poln vtisov, ki jih bomo skušali posredovati tudi vam, obenem pa prikazati delo študentske organizacije te nordijske dežele.

Finski Pariz — Helsinki

Finska ima trenutno 4,5 milijona prebivalcev in dva uradna jezika — finščino, ki spada k baltičski veji fino-ugriščine, ter švedščino. Glavno mesto, Helsinki (Helsingfors), je bilo zgrajeno 1550, danes pa ima skoraj pol milijona prebivalcev. Univerza je bila ustanovljena leta 1640, in to v takratnem glavnem mestu Turku, vendar je bila zaradi velikega požara leta 1827 prestavljena v Helsinki. Danes ima 15.000 rednih študentov na šestih fakultetah, in to: pravi, medicini, političnih znanostih, agronomiji in gozdarstvu filozofiji in teologiji. Razen tega je tu še veliko visokih šol in inštitutov, ki jih lahko brez formalnega statusa uvrstimo v rang fakultet. Sicer pa je značilno dejstvo, da je center vsega finskega življenja (šolstva, industrije i. sl.), Helsinki. Tega se Fini dobro zavedajo in v zadnjem času mnogo govorijo o preobremenjenosti prestolnice. Razen tega sta tu še dve univerzi: Turku, ki je postal univerzitetno mesto leta 1920, in najsevernejša univerza na sveu, Oulu, ki ima naslednje oddelke: filozofijo, tehnologijo in medicino. Studij traja od 4 do 8 let, 8 let zato, ker se večina absolventov zaposli in diplomira med delovnim časom. Zanimiva je tudi struktura poklicev staršev, ki pošiljajo svoje sinove in hčere na fakultete in višje šole. Četrtno vseh študentov predstavljajo otroci privatnikov (mislimo na sinove in hčerke trgovcev, tovarnarjev...), petim odstotkov študentov so starši visoki uslužbenci, 36 odstotkov — uslužbenci, 16 odstotkov — delavci in 18 odstotkov — kmetje. Zanimivo je tudi vedeti, koliko študentov prejema štipendije: le 7 odstotkov študentov prejema štipendije ali druge podpore; tu je vzrok, da je 50 odstotkov študentov med časom študija zaposleno.

Posnetek prikazuje delegate mednarodnega seminarja na večerji, ki je bila pripravljena v čast študentskega praznika 13. maja

SYL — oznaka zveze študentov Finske

Študentska organizacija je močna, toda, žal, samo navidezno, ker ne posega v družbeno-politično življenje. Lahko rečemo, da je do politike indolentna. Zanimajo jo le izključno študentski problemi.

Najvažnejše komisije v tej organizaciji so: socialno-ekonomska, mednarodna in kulturna. Največ dela ima kulturna komisija.

Študentski funkcionarji se volijo za dobo dveh let in so v tem času nameščeni profesionalno. Vsak funkcionar je lahko voljen največ trikrat. Voli se tudi za parlament, v katerega so voljeni tudi profesorji; ta parlament pa izmed svojih predstavnikov izvoli izvršni odbor, v katerem so samo študentje. Delavni organ tega sveta je centralni biro, ki ima generalnega sekretarja, ta pa ima pod seboj še vrsto sekretarjev, ki so pooblašeni za delo konkretnih komisij.

Študentje razpolagajo z velikimi sredstvi, ki so bila vložena že ob ustanovitvi univerze v razne industrijske panoge in so medtem izredno narasla, tako da si študentje gradijo svoje domove kar sami, brez kakršnihkoli subvencij. S kapitalom razpolaga poseben upravljalni odbor, sestavljen iz študentov in profesorjev, ekspertov na področjih industrije in ekonomije; ti lahko ta kapital še najbolje investirajo in pazijo, da iz vsake investicije prejmejo kar se dá več denarja. Zato se ni čuditi pogovoru komisije za izgradnjo domov, ki razpravlja o zunanji podobi stavbe, bodočega študentskega doma; prav tako pa določajo tudi, če bo imela vsaka soba radio in kakšni telefoni bodo v sobah. Student-

ski standard je višji kot nacionalni, kar seveda tudi študentje priznavajo. Zanimiv je tudi pogovor s študentom. Politika ga ne zanima. Zanima ga debata, v kateri je neposredno prizadet, za druge stvari pa študenta ne moreš zainteresirati.

Študentski 13. maj

Vsako leto organizirajo sredi maja finski študentje svoj teden, ki je posvečen izključno študentskim zadevam — resnim in zabavnim. V okviru tega tedna prirejajo tudi mednarodni študentski seminar, s katerim skušajo obvestiti mednarodno javnost o delu Finske na vseh področjih dejavnosti.

Mesec maj je na Finskem najlepši mesec v letu. Zato so si ga študentje tudi izbrali za svoj praznik. Toda v maju je tudi pomemben dan, in to 13. maj. Ne moti jih nesrečna številka; ta dan pa praznujejo zato, ker je bila pred mnogimi leti prvič izvajana neka narodna pesem. Sicer je to precej nevažen dogodek, vendar dovolj velik, da so si ga študentje izbrali za svoj vrh v tednu.

Letos so se udeležili mednarodnega seminarja štirje domači predstavniki, razen njih pa še trije Švedi, dva Danca, dva Nemca iz Zah. Nemčije, ter po eden Irec, Nernec iz Vzh. Nemčije, Norvežan, Jugoslovian in predstavnik Tanganjike, ki študira v Moskvi. Seminar je obsegal dva dela; prvi je bil posvečen referatom, konferencam in diskusijam, drugi pa štiridnevni izlet po Finski. Delegati so si ogledali turistične znamenitosti Finske, spoznali ljudi in se seznanili z gospodarstvom.

Ves čas bivanja so bili delegati deležni izredne gostoljubnosti in korektnosti s strani organizatorja ter so zato s seboj odnesli najboljše vise.

Ob svetovnem kongresu za prehrano

Svetovni kongres za prehrano, katerega je sklicala organizacija za prehrano in poljedelstvo pri OZN (FAO), bo med 4. in 18. junijem v Washingtonu in služi kot nekaka izpopolnitev programa v kampanji proti lakoti. Priobčujemo nekaj informacij, ki jih je dala FAO svetovni javnosti pred kongresom.

Od kar svet obstaja, bo največja »križarska vojna proti lakoti« dosegla svoj vrh s tem, da se bo na kongresu v Washingtonu zbralo več kot 1000 delegatov, ki so se posvetili izključno problemu hrane.

Ne glede na to, da so predstavniki iz različnih nazori in stremeljenji, bodo sestavili načrt, kako odpraviti največje zlo 20. stoletja — lakoto. Poslušati bodo predavanja znanstvenikov o svetovnih dosežkih v prehranbeni industriji in v poljedelstvu, poslušali bodo govore ljudi iz držav, kjer gre polovica ljudi zvečer v posteljo brez zadostne hrane. Predstavniki nerazvitih dežel pa bodo zvedeli, koliko je bilo za pomoč nerazvitim narodom v njihovi borbi proti bedi in lakoti že storjenega. Na kongresu se bodo zbrali eksperti iz najrazličnejših področij družbenega življenja, predstavniki univerz, delavskih gibanj, poljedelskih organizacij, ženskih skupin, predstavniki trgovskih zbornic, skratka, na kongresu se bodo zbrali, ne glede na poklic, poreklo in privrženost tisti, ki hočejo pomagati ljudem v zmagi, in tisti ki so pomoči nujno potreb-

ni. Kampanja proti lakoti (to je po mnenju nekaterih najbolj dramatična kampanja, odkar je človek prejel svoj prvi obrok hrane na tleh jame), je dala idejo za organizacijo svetovnega kongresa za prehrano ljudi. Idejo za kampanjo pa je sprožil dr. Sen, generalni direktor FAO. To je bilo 1. julija 1960; ta kampanja je v svojem učinku prava svetovna vojna proti lakoti. Sedaj, po treh letih dela kampanje, je ta pritegnila svetovno javnost in še bolj zainteresirala ljudi za problem hrane, ki ga čuti skoraj polovica ljudi vsega sveta. Prav to daje svetovnemu kongresu za prehrano še poseben pomen. Kampanja proti lakoti je mogoče najboljši primer, kako se lahko prebudi v človeku čut solidarnosti. Obiskovalci svetovnega tedna proti lakoti so v sto deželah povedali, v koliki meri je kampanja privedla do vsega človeštva. Ni dovolj, da ponudiš roko lačnemu zgolj iz usmiljenja, treba je pomagati tako, da si bodo nerazvite države to pomoč same prikrojile in se tako hitreje in mnogo bolj sistematično rešile problema prehrane. Ekonomski in socialni razvoj bo pri maren šele potem, ko bo strah pred lakoto pregnan.

Velika ovira v razvoju je nevednost in ignoriranje, arhaični socialni sistem ter veliko pomanjkanje znanstvenikov in tehnikov, skratka pomanjkanje izkušenih voditeljev. Osnovni problem v večini nerazvitih držav je pomanjkanje

kapitala, iz katerega bi črpali sile za napredek.

Za izpolnitev nalog bo treba desetletja, čeprav bo mednarodno sodelovanje veliko. Kraji, kjer vlada lakota, se lahko vzdignejo le s pomočjo vseh narodov. To pa kliče k nadaljnjemu razumevanju med narodi ter na sodelovanje med ljudmi. To so razlogi, zaradi katerih je dr. Sen poudaril odnose človek — človeku in dal kampanji tako velik pomen. Kongres za prehrano ljudi bo izpolnil željo in osnutek dr. Sena ter opozoril ljudi na naloge, ki so si jih zadali.

Več kot 100 držav, članic FAO, se je udeležilo kampanje, njim pa se je še pridružil mnogo nacionalnih FEHC komitejev, socialnih in drugih množičnih organizacij, ki že leta finančno podpirajo akcijo. Te pa so po svojem obsegu zelo različne. Segajo od velikih melioracijskih del do prav preprostih pripomočkov poljedelskih delavcev. Mogoče je najvažnejša naloga kampanje, da pomore nerazvitim državam premostiti vrzel med pomanjkanjem in potrebami. Toda glavno nalogo morajo izpolniti narodi sami; pomoč, ki jo potrebujejo, pa bodo dale države, ki so se obvezale da bodo pomagale.

Nacionalna unija študentov se bo udeležila te konference v prepričanju, da bodo tudi njeni delegati s svojo diskusijo pripomogli k čim hitrejši rešitvi problema, ki kazi 20. stoletje.

Priredil: I. S.

Joco Znidaršič: Morje

ŽIVAHNA JESEN AKADEMIKA

O festivalih se dandanes na veliko razpravlja, vendar ne toliko o festivalih samih, kot o tem, kolika sredstva so zanje potrebna. Jasno je postavljen vprašaj, ali so bila ta sredstva potrošena koristno ali pa je bil denar za vse te festivale uporabljen kar tako – za »festival zaradi festivala«. O tem danes raje ne bi razpravljali, ustavimo naj se le ob nekem festivalu, ki ga še ni, a bi po vsem videzu bil potreben in koristen. Pri njem se je namreč nekaj ustavilo, in to (v zvezi s splošno krizo festivalov) ob – sredstvih. Kasneje bomo videli, da ta sredstva niti ne bi bila pretirano visoka in da bi se jih splačalo žrtvovati (o vseh tistih izgubljenih milijonih, ki si jih up omeniti le humoristični list, pa še ta varno zavito, ob tej priliki raje sploh ne govorimo).

PRETEKLOST

»Za vas in za nas vse bo najbolje, da hranite svoje sina v srečo. Kar je bilo, je bilo; bodimo veseli, da je minilo in da je končano.« Mar je res mogoče kar tako čez noč pozabiti preteklost? Preteklost ne miruje. Leta minevajo in vsako leto vrže na novo lopato prsti. Zemlja je zdravna in trava jo preraste. Seme naj vsakdanjega življenja zapleše po njej. Debele gosi, rejeni pujski, zadovoljni obrazi, vse hiti na veseljem vrtljaku. Nekega dne pa se zgodi: pogleda na svetlo. Nenadoma je spet pred nami. Čisto slučajno jo odkopljejo; čelada, vojaški suknjič, karabinka, vžigalnik in kupček strobnelih kosti.

Bil je nekoč človek, mlad fant na pragu življenja. Fobegnil je iz nesmiselne in zločinske vojne, in bil je zato strahopetec. Izdajalec svoje domovine. »Kdor slabi naš odpor proti sovražniku, mora biti takoj ustreljen ali obešen. Podpisan Führer« Strah je segel s svojo roko v prsi ljudi, jim stisnil srca in zmedel razum. Ponoči sanjajo o rejnem ss-ovskem obrazu krajevne vodje in se prebujajo z obrazi obešenecv. A čudno: ta fant, ki je kriv v njihovih očeh, ki je strahopetec in izdajalec, se jim ne opravičuje. Pred njimi stoji kot tožnik: »Matl, ali veš, kako je, ko moraš vreči bombo v tujo hišo?

Pogum možje, pogum, reče nekdo... In potem vržeš. Za trenutek začutiš saroj. Potem pa stopiš v hišo in zagledaš kri, raznesarjena trupla in med njimi tudi ženske in otroke... — Da, ti si bil naš duhovnik... Učil si me moliti očenaš, govoril si o bogu in Mariji. Toda o vojni mi nisi ničesar povedal. Kje je bil takrat bog, kje Marija, ko so napolnili zid dvorčiča s talci? Ko so jih postreli in zadnje žive pokončevali s samokresi? Ali je pobegniti res strahopetnost? Ali ni bilo to mogoče nekaj drugega? Toda strah ne miruje, čedalje bolj se razrašča v ljudeh. Treba bi ga bilo naznaniti. Da, naznaniti... Tudi oče se strinja s tem. Strah nezadržno pritiska na petelina, meri v srce. Karabinka se sproži.

Toda pustimo preteklost. Vrtljak se vrtil. Danes imamo spet vojsko, spet so v častih pojmi domovina in zvestoba. Bil je izdajalec, v stiski je zapustil domovino. Bolje je molčati in ne onečasti njegovega imena. Vrtljak se vrtil. Da, živijo. Njegov oče, mati, župnik, ss-ovski krajevni vodja. Oprostite, župan.

Film Dezertir je delo naprednega zahodnonemškega režiserja Wolfganga Staudtea.

Ingo Paš

nik festival organiziral že pred dvema letoma, festival, ki pa iz neznanih vzrokov do sedaj še ni dobil naslednika. Naj mimogrede omenim, da prav ta festival v splošni jugoslovanski študentski kulturi ni tako brez pomena. Zato ni nobenega vzroka, da Akademiku podobne organizacije ne bi zaupali tudi letos. Kot sem že nakazal, bi bile te oktobrske prireditve prav lahko združljive tudi z namenom, ki ga je imel lanski teden novicev (ki prav gotovo

PRIČAKOVANJE

Zbudila sem se z velikim pričakovanjem, da me bo danes poklical. Ta želja je bila stara, vendar sem čutila, da je postala močnejša in bolj živa. Morda zato, ker se mi je zadelo, da jo bo treba uiniti ter pozabiti na vse tisto, kar je tako tiho in nenadoma zagorelo v meni. Pogledala sem na uro. Bilo je še zgodaj. Vse mi je, če se zbudim zgodaj. Nekaj časa lahko še ostanem v topleni zavetju postelje in premišlujem. Vse se mi zdi prijetno, na nikogar nisem zares jezna in trdno sem prepričana, da je življenje lepo.

Pravzaprav ne verjamem v naključja, vendar je nekaj moralo biti krivo, da sva se srečala. Bilo je vroče in človek si močno zaželi hladne senice in osebežajoče prisotnosti. Čudovito je biti mlad in poln zaupanja.

Postala sem utrujena od spominov. Vstala sem. Objelo me je mrazo in neprijetno jutro. Kako naj bo človek nasmejan, ko pa je vse okrog njega zanito v pušto in umazan meplot? Ampak jaz vem, da te žalostne koprene vsako jutro strajoj prvi sončni žarki. Prihajajo do nas s pozdravi in toploti, ki nam mora zadostovati kar za cel dan. Morda poleti zato manj občutim, kako so ljudje zlobni in jim je kaj malo mar, kadar nas žalijo, ko imamo toliko sonca, vročega in velikega.

Vsi ljudje so v čakanju bolj ali manj potrpežljivi. Toda čakanje je telefonski razgovor je prava muka. Prislusniti moram vsakemu koraku, ki se približa mojim vratom. Kadar kdo potrka, moram zbrati ves svoj pogum, da zatre razburjenje. Ostanem skoraj brez diha, če pomislim, da bi bila lahko dekurna. Potem pa ostanem sama, čisto sama. Prepričani me občutek neresničnosti, ki ga moram skriti, da se mi ljudje ne začno smečati.

Me bo presenetiti? Nekoč sem že zardela zaradi njega. Do takrat sem imela namreč majhen kompleks domišljavosti, da ni nikogar, ki bi me lahko zmedel, in v resnici ga ni bilo. Prišel je tako nenadoma, takrat. Komaj sem se nasmejala in zaflejala nekakšno dobrodružje. Golovo je opazil mojo zadrego, ker je sam opazno prišel in se nasmejal. Ni mi veliko povedal. Sploh sva zelo malo govorila. Se danes mislim, da sva bila nasrečenejša, ker nisva potrkusala zaigrati sodobnih ljudi, ki so nabili z vsem znanjem in modrostjo in jim sploh nikdar ne zmanjka snovi za razgovor. Najine besede niso bile okrašene s mikavnimi vsiklji začudenja. Ni bilo besed, obličnih o bleščajo in igrivo duhovitost, ki je včasih zelo prijetna za uho. Ne vem, če ste se kdaj igrali z milnico na soncu tako, da ste spuščali balončke. Ste opazili čudovite in bogate barvne odtenke? Tako sva se midva igrala s pogledi, kratkimi, lepimi in otožnimi, s pogledi, ki so bili kot mavrične barve. Bila sem zelo srečna.

Dan v pričakovanju je predlog, da bi minil samo v pospravljanju sobice. Ker nisem imela doma ničesar pripravnega za kosilo, sem pomislila, da ves dan ne morem biti lačna zaradi njega. Odločila sem se, da grem v menzo. Vendar me je bilo malo strah, da bi me poklical ravno v tistem času. Pri oblačenju sem bila brez tiste stroge natančnosti, ki mi včasih narekuje,

tudi ni bil izveden brez stroškov). Načrtom Akademika bi zato lahko dali svojo podporo.

Naj spregovorimo še o Akademikovih nastopih in gostovanjih v bližnji prihodnosti in med počitnicami:

Akademski pevski zbor Tone Tomšič je prav te dni na gostovanju po Makedoniji, zbor Vinko Vodopivec pa je imel repize jubilejnega koncerta v Kopru in Gorici, obenem pa je nastopil s krajšim

programom tudi v bolnici v Valdoltri in obiskal gorb skladatelja Vinka Vodopivca.

Folkloristi bodo šli v kratkem na gostovanje v Bosno, prav tako pa imajo že skoraj poln urnik nastopov za vse počitnice. Nastopali bodo na Bledu, za izselence na Občini, julija na festivalu v Kopru, kjer bodo gostje v vsem času, avgusta bodo med drugim nastopili tudi za ameriške študente, ki bodo na potovanju po Jugoslaviji, kmalu zatem pa se bodo udeležili festivala jugoslovanskih amaterskih folklornih skupin ob Ohridskem jezeru. In jesen jih čaka še turneja po Vojvodini. Skupaj z zborom Vinko Vodopivec pa bodo jeseni verjetno tovali na Poljsko.

APZ bo proti jeseni po vsej verjetnosti gostoval na Madžarskem, kjer bo imel v petih dneh dvojne snemanj na radio, snemanje na televiziji in javna nastopa v Pecu in Budimpešti. Gostovanje, v kolikor bo izvedeno, bo k afirmaciji zbora veliko prispevalo.

Tudi zabavni zbor je imel v zadnjem času nekaj zelo uspešnih nastopov po slovenskih mestih. Gostovali so v Ptuj, Kranju, Trbovljah. Tako si zbor uspešno utira pot med slovensko občinstvo. V teku so tudi priprave za snemanje na radio.

Jazz orkester Ad hoc ima zagotovljeno sodelovanje na blejskem festivalu jazza. Značilnost tega orkestra je, da ima izredno malo javnih nastopov (zaradi objektivnih ovir), po kakšeti pa je med jazz glasbeniki zelo cenjen.

J. Prešeren

DESETLETNICA PEVSKEGA ZBORA VINKO VODOPIVEC

KRONA DELA

Akademski pevski zbor Vinko Vodopivec slavi letošnji deseti obletnico. Pretekli teden se je množični publiki v dvorani Slovenske filharmonije predstavil z letošnjim izborom pesmi, s katerimi bo nastopil še v Novi Gorici in Kopru. Renomirani moški zbor, ki se upravičeno ponaša z mnogimi priznanji iz tujine in z naše domovine, je na tokovnem koncertu, ki je bil tudi organizacijsko brezhibno pripravljen, spet dokazal svoje nesporne kvalitete, ki presegajo okvire amaterskega zborovskega petja, in pri poslušalcih se je bolj utrdil prepričanje, da jih zbor nikdar ne more razočarati. 49 nastopajočih pevcev si je pridobilo velike simpatije.

Repertoar je bil zelo zahteven. V prvem delu smo slišali renesančne in baročne pesmi, polne želene barvitosti. Še prvi madrigal Ecco Quomodo Moritur Iustus, zapet alegorično, s pravnšno glavnim in entuziazmom, je ustvaril toplo vzdušje, ožarje tihega pričakovanja. Izredno čustvenost, smisel za variranje, žiliti glasovi in karakteristični pevski izraz, so bile poleg duhovitega petja (Il Catinello) glavne odlike prvih tistih pesmi. Zbor je bil zaokrožen, discipliniran, glasovno pa čist in umirjen tudi v odlično zapetih planinskih. Drugi del prve polovice programa je obsegal umetne pesmi skladateljev, ki izhajajo iz Primorske. To so bila zahtevna dela Srebotnjaka, Šeška, Cigliča in Pajorja. Kraska vas, na besedilo Srečka Kosovega, je bila zapeta z občutkom, s trpečo bolečino pesnika Krasa in borov. Najzahtevnejša pesem celotnega programa je nesporno bila pesem na besedilo Marijana Stancarja — Srečko Kosovega, interpretacijsko najbolj zahtevna, štiriglasna, zapeta s strahom in s težavo, kar je tudi pri poslušalcih zapustilo določen vtis, je bila kljub intenzivni enotnosti izvajana brez posebnega šarma. Krona prvi polovici sporeda pa je bil Očenaš hiapca Jerneja, po literarni predlogi Ivana Cankarja. Ta dosežek slovenske umetne pesni lahko mirno uvrstimo v vrh najbolj uspešnih priredb za moški zbor. Očenaš je zbor interpretiral izredno doživeto, glasovno ubrano; prav v tej pesmi je dokazal svoje vrline in sposobnosti.

Tadej Munih

nij), ki kažejo pesnikovo zrelost, ustvarjalno potenco ter izčiščenost in specifičnost izraza. Pesnik je dosegel stopnjo, ko se mora javnosti predstaviti z zbirko. Prvi zimski dan (Marija Cigale) in Minljivost (Barbara Breclj) sta poskus proze. Prevodi: Günter Grass — Nekoč je živel Führer in Reich skanzler, Kornel Filipovic — Doxa (v odličnem prevodu Franeta Droica). Beremo še: Dimenzije Borovih Daljav (Janez Dokler), Srečanje s Pablom Nerudo (izbor pesmi v prevodu Miroslava Košute s spremno besedo), Vurnikove misli o glasbeni umetnosti (Kristijan Ukmar), Življenjski prostor mladine (Bogdan Kavčič), Vloga filma v življenju mladine (Marjan Kroflič), Informativnost proizvajalcev (Stane Možina), Ocene in poročila. Likovna priloga, ki je v primeri s prejšnjo številko funkcionalna, prinaša motivne podobne na Gorenjskem.

Ob zaključni številki letošnjih Problemov ugotovimo še naslednje: ob »sentimentalnih vihrh v zvezi z relacijo Mlada pota — Problemi smo ugotovili da se na Slovenskem s pomočjo dnevnega tiska da ustvariti javno mnenje, ki je vsiljeno. (Odpor proti novi reviji):

— da je revija opravičila svoj obstoj in da je v njej objavljalo večje število ljudi, ki se ukvarjajo z vprašanji kulture in družbe.

— da smo med domačimi sodelavci (literarni del revije) naleteli na povprečno povprečnost. Izvzeta je poezija (Makarovič Svetlana, Miroslav Košuta, Janez Juvan) in proza (Kmecl, Kavčič).

PETER BRESČAK

Predaja

Moje dlani so zdaj krute in stare. Nod inokamim jezerom so obvisle. Tvoje ozno jutro se ne bo moglo napiti iz njih. Kaktusov trn si. Moje peruti te niso prekrile in pod njimi ne zveneh nikdar. Travnja poljana si. Od tvojih sten se pesmi ne bodo odbile. Razpokana zemlja si. Vsak čas se iz tvojih brazd dvigne juljsko sonce in moj jutranji svit pred njim ne ubeži. Moje dlani pa so suhe kakor pijančev grlo. Vzemi me torej. Spal bom na tvojem trnju. Spal bom na travni poljani. In soncu bom pustil, da me dohti.

HERMAN VOGEL

Moto k prcemu poljubu

Zadrž dih, da ne zbudiš vetra. Ne reci ničesar, da ne zmotiš oblakov v tihl ljubezni. Zapri oči. Sence se ne morejo poljubiti, če jih gledamo.

JOZE PRESEREN

Samota

Za temo tvojih oken jo čutim. Iskoplji iz njene duše besedo, pa jo razpni prek zidovja; brzdaj, ki grenkega grozjda več ne kaže očem...

FRANE DROLČ

Torzo

Trudna zemlja se zavija v plašč megle in mraza. Drobno dež rahlo prši. Samoten bor žalostno molči v nebo ožpane veje. Kaplje na šopu suhih igel se leskečejo močno kot solze...

STONE SUSTER

Anka

Anka, lepi moj napet, nežni, ljubljani mesec. Anka, moja draga, lepa sanja, ki si obiskala moje srce z upanjem. Vrnila si mi vero vase, Anka, angel lepote in roča ljubezni. Zapustil sem kraj, kjer sem te videl, in ti si odšla iz plesne dvorane. Mrtvo glasbo so prekrile sence teme. Taval sem po ulicah... Vsaka pot je bila pot do tebe. Vrnil sem se. Solze v mojih očeh.

SAID BAHUR

RAZMIŠLJANJA OB BIENALU

Zadnjič sem omenil, da so se vsa glasbena dela, ki smo jih slišali na bienalu, gibala med dvema ekstremoma: med ameriškim avantgardističnim eksperimentiranjem in med naslonom na romantično tradicijo v Sovjetski zvezi. Seveda pa je vsaka taka kategorizacija relativna. Že ameriški komponist Gunther Schuller je pokazal, da je ameriška glasba tudi drugačna. Schuller se sicer strinja z improvizacijo in sodobno tehniko (serielno, dodekafonsko itn.), vendar je proti aleatoriki in akademizmu. Rešitev skuša najti v povezavi klasične glasbe z jazzom. Takšna je tudi njegova skladba: Razgovor za jazz in godalni kvartet.

Od zahodnoevropskih narodov smo slišali predvsem francosko, italijansko in nemško sodobno glasbo. V francoski glasbi so bile zastopane nekako tri smeri. V prvo smer bi spadali skladatelji, ki so se uveljavili že pred vojno in katerih dela se razvijajo navezujejo na tradicijo francoskega impresionizma. Sem bi lahko šteli izvajana dela D. Milhauda, O. Messiaena, A. Joliveta in H. Dutilleuxa. Drugo smer je zastopal Pierre Boulez. Slišali smo njegovo Prvo sonato za klavir, v kateri je Boulez naslednik Webernove pointilistične tehnike. Kot tretjo smer, ki nam je bila predstavljena na bienalu, pa bi lahko šteli eksperimentalno skupino Recherches Musicales, ki deluje pod umetniškim vodstvom Pierra Schaeffera pri francoski radioteleviziji v Parizu. Ta skupina se po Schaefferjevih besedah noče držati tradicije instrumentalne glasbe (vključno serieline, dodekafonske itn.), niti noče preiti v popolno negacijo (kot npr. Cage). Zato hoče raziskati novo glasbeno materijo. Glasba naj (vsaj dokler ta materija ne bo raziskana) ne izraža, temveč raziskuje. Zato operira ta grupa predvsem s konkretno in elektronsko glasbo. V Zagrebu pa smo slišali večer kolektivnih kompozicij, to je skladb za konkretno glasbo in instrumente.

Italijansko glasbo so, če izvememo opero »Ujetnik« Luigija Dallapiccole, zastopali sodelavci Studia di fonologia v Milanu. Čeprav se tudi ta studio bavi pred-

vsem s konkretno glasbo, sem imel vtis, da so njihovi nazori o umetnosti drugačni kot nazori njihovih pariških kolegov. Italijanski komponisti sicer tudi raziskujejo glasbeno materijo, vendar jim je pri komponiranju še vedno bistvena fantazija, invencija in ekspresija. Tako je na primer opera Luigija Nona, »Intolleranza 69«, pisana z najmodernejšimi tehničnimi sredstvi, njena vsebina pa je izrazito ideološka. Močno ekspresivnost ima tudi konkretna glasba Bruna Maderne, Luciana Berie in drugih. V nemški glasbi tokrat niso bile predstavljene avantgardne smeri. Defa Rolfa Liebermanna, Wolfganga Fortnerja in H. W. Henzeja, ki smo jih slišali, so naslonjena na tradicijo in tonalnost.

Zdi se, da med vzhodnoevropskimi narodi poljska glasba ubira najbolj avantgardna pota. Med tehničnimi sredstvi poljskih skladateljev najdemo vse od dodekafonije in serieline, preko pointilizma in uporabe raznih šumov do konkretne in elektronske glasbe. Po tem, kar smo slišali na bienalu, sta najpomembnejša komponista sodobne glasbe Witold Lutoslawski in Krzysztof Penderecki, omeniti pa je treba še W. Kotonskega, K. Serockega, H. Goreckiego itn. Za poljske skladatelje se mi zdi značilno, da tehnična sredstva v njihovih skladbah niso sama sebi namen, ampak so izraz nekega razpoloženja, dejanja ali misli. (Seveda se to ne dá generalizirati.)

POLETJE
IN
STUDIJ
FOTO:
JOCO
ZNIDARSIC

Češko glasbo smo spoznali samo z magnetofonskih posnetkov in po predavanju skladatelja Václava Kučere. Iz tega bi lahko sklepali, da je češkim sodobnim komponistom važno predvsem globlje in resničnejše razumevanje današnjega sveta in človeka. Iz tega pa kot logična posledica sledi iskanje novega glasbenega izraza in novih izraznih sredstev. O sovjetski glasbi sem že rekel, da je globoko zasidrana v folklori in v bogati tradiciji. »Glasba mora biti zvezana z življenjem, v njej se mora zrcaliti vse bogastvo pojavov v novem življenju, vse misli in čustva našega naroda,« je dejal muzikolog I. Martinov. Takšna je Simfonia v c-molu E. M. Mirzajana, ki smo jo slišali v izvedbi Moskovske filharmonije.

Govoriti o jugoslovanski glasbi je najtežje, ker pač živimo v njeni sredi. Zato samo nekaj besed. Naši skladatelji se stilno naslanjajo na najrazličnejše smeri. M. Kelemen sledi tudi največkratnejšim

ameriškim eksperimentom, vendar komponira tudi v bolj dognanih formah. I. Malec je član pariške skupine Recherches musicales in komponira deloma v tej tehniki, deloma pa uporablja serieline in dodekafonijo. Serieline tehniko in dodekafonijo uporabljata tudi A. Srebotnjak in K. Fribec. P. Ramovš in P. Merku uporabljata tudi ta sredstva, vendar se nagibata predvsem k močnemu izrazu. S sodobnimi sredstvi eksperimentirata tudi S. Horvat in I. Petrić. Lahko bi našel še vrsto skladateljev, ki se poslužujejo sodobnega glasbenega jezika, na primer B. Papandopula, U. Kreka, M. Cipro, M. Ristića itn., vendar bi to presegalo okvir tega članka. Končno pa tudi ni tako važno, v kakšnem stilu komponira, ampak je ravno bienale pokazal, da lahko prava umetniška dela nastanejo v vseh stilih, samo če so izraz resnične umetniške osebnosti.

Kristijan Ukmar

Charlotte Armstrong

Kaj bi storil ti? 6

Po tem nisva o Eddieju, živem ali mrtvem, nikoli več govorila. Postala sva dobra prijateljca; Ben je bil za družbo kar prijeten.

Nekoga dne je nenadoma zazvonil telefon, poklicala me je teta May. »Nan, kako se imaš, draga? Me poslušas?«

»Seveda,« sem rekla.

»Mislim, da smo že daleč od tistega neumnega prepiranja. Rada bi to prekinila. Hočeš... ne odgovori prehitro nikalno... nas boš obiskala kak večer, da bi bila skupaj z Johnom in Marcio kot dobra družina?«

»Oh, teta May... moje srce se je kar lomilo.

»Počuti se mlada,« je zavpila teta, »prosim, Nan. Glej naprej, ne nazaj. Bodimo spet normalna družina.«

»Ali si Marcia tega želi?«

»Jaz si to želim,« je resno rekla teta.

»V redu... ne vem...«

»Pokliči me,« je še rekla teta, jaz pa sem ji to obljubila.

Ben je mislil, da bom šla. Rekel je, da bi šel z menoj. »Mlad človek sem, upam. Razen tega pa jaz to odrejam.«

»Prekiniti mržnjo? Je to način?«

»Obišči jih,« je vztrajal. »Nekaj ti pravim.«

»Kaj?«

»Oni ne bodo več isti.«

»Ne vem, kaj misliš,« sem rekla.

»Dobro, ti, na primer, tudi nisi več ista. Poslušaj me, Nan, zakaj ti skušam prikazati drugačno sliko. Tvoja sestrčna Marcia je živela v New Yorku življenje, ki si ga ti imenovala »podganja dirka.« Se ti je kdajkoli zazdelo, da se je ona od tega umaknila daleč stran?«

»Seveda. Denar, brezskrbnost, soliden meščan za moža.«

»Dobro, prav zaradi tega, ker si si ti želela iste stvari, ki jih je ona dobila, je ne zbadaj. Prenehaj s tem in malo pomisli. Za Marcio samo je morda to samo način, da bi sledi...«

»Zamešala v igri?« Moje oči so se zaprle.

»Dobro,« je rekel neudobno. »Rekli so, da je bila bolna in utrujena. Kaj, če... pusti me govoriti minuto... tu je živahno dekle, uporno in brezskrbno, zabredla v slab krog. Zaljubila se je v tega slabotnega očarljivca in prevzela ves boj na svoje rame. Misli, da je tvoja sestrčna videla, kako gre vse to v polomu. V tej stalni negotovosti, v tej podganji dirki, kakor si jo ti imenovala. Proti... recimo, nepoštenju in težavam in... zmeraj je bilo slabše. Smatraj, da je zdaj s tem prekinila, Nan, in boleče — bog ve kako boleče — se zdaj pomika nazaj, da bi spet dosegla neko dostojanstvo...«

»In človeka, ki ga ljubim,« sem zamrmrala.

»Ah. Ljubila si ga. Naj ti bo vendar to jasno. Se je on sploh kdaj vate zaljubil? Kaj je ona vzela tvojega, resnično tvojega?«

»Ali veš, da je bila povezana s prevaranti?« sem soplela.

»Ne, ne vem teh prekletih stvari. Vse sem samo domneval. Tebe hočem spraviti stran od smrtnega konca. Na vse glej, kakor da bi ničesar ne vedela. Daj pravico dvoma tudi komu drugemu. Priznaj, da je mogoče, da se ljudje spremenijo in da je to-

liko stvari, ki postavljajo tvojo preteklost predte, potem pa malo zaupaj vanjo, ki se je iztrgala iz te nesnage.«

Ničesar nisem mogla reči.

»Oh, nadaljuj, Nan,« je toplo rekel Ben, »določi datum. Obišči jih. Marcia je v različnih dobrodelnih odborih. Usmilenje in vse to. Vse to ima za teta May.«

»Preveč dobrotljiv si z menoj,« sem rekla z nasmehom. »Ne vem, če bom lahko vse to storila.«

»Mogoče si videla koga podobnega.«

»Videla sem Eddieja,« sem vztrajala.

»Je on?... Misliš, da še... Ah, na kaj se bom še obešal...«

»Šla bom,« sem hitro rekla, »če mi boš pomagala. Ben se je začel režati, »Seveda. Pokazala jim bova, kakšen suženj tvojih čarov sem.«

Morala sem se smejeti. Dober je bil zame. Odločila sem se, da jih bom obiskala prihodnji petek. Ko pa je prišel Ben, da bi me odpeljal, me je našel vso zmedeno. »Ne morem storiti tega,« sem mu rekla, »ne morem iti tja. Počutila se bom kot...«

»Ne, ne boš se,« je rekel mirno.

»Kar upogne me, če pomislim, da bom videla Marcio in Johna. Kako naj grem?«

S čemernim obrazom je rekel: »Vidim, da si bova morala pokazati karte.«

»Kaj?«

»Eno stvar — in to doseči neposredno, Nan; nočem se več obešati tod okoli brez tvojega sodelovanja. Rečem ti. Razjasni hočem to na en ali drug način. Tako si bova pokazala karte, ali ne?«

»Kaj misliš s tem?« Nikoli še nisem videla Benovega obraza takega.

»Mislim, da te bom peljal na nek določen kraj na koktajl in kako kitajsko specialiteto.«

»Kam?«

»Tja, kjer imajo pianista.«

»Oh!«

»Pianist je sam, noče igrati z orkestrom. Tudi Eddie McNaughton ne bi bil v orkestru z zvenečimi imeni. Tako se krog oži. Mislim, da je neumnost, priznam, dokler nisem posvetil pozornosti temu.«

DVA PORTRETA

Predstavljamo vam dva vokalista, ki sta po starosti in po načinu interpretacije zelo različna, vendar pa velja za oba isto: s svojo interpretacijo navdušuje staro in mlado. Frank Sinatra in Brenda Lee sta znana pri poznavalcih popevk kot izredna interpretata skladb, komponiranih v počasnem ritmu, čeprav sta oba pričela svojo kariero s hitrimi skladbami, v času, ko je bil hiter ritem moda. Frank je prepeval balade v dobi swinga, Brenda pa slow rocke v dobi rocka.

Frank Sinatra je pričel svojo kariero precej pozno. Leta 1939, takrat mu je bilo 24 let, ga je v njegovem rojstnem kraju (Hoboken, država New Jersey) odkril trobentar Harry James. Do tega leta pa je prepeval v različnih nočnih klubih, vse to pa za kaj boren zaslužek. Toda že zatem ga je Harryju ukradel Tommy Dorsey; takrat je Frank doživel svojo prvo večjo reputacijo. Pri Tommyju je ostal dve leti, do leta 1942, nato pa se je osamosvojil, tako da vse do danes nastopa v različnih orkestrih, ki jih vodijo najbolj znani ameriški dirigenti: Axel Stordahl, Gordon Jenkins, Billy May in drugi. V svoji veliki karieri je posnel nešteto gramofonskih plošč, velikih in malih, imel svoje radijske in TV oddaje, posnel nekaj filmov, kjer se je izkazal kot dober glasbeni interpret in tudi prav dober igralec. Na estradnih nastopih ga neprenehoma ščiti nekaj njegovih osebnih stražarjev. Kje je vzrok, da so dekleta v New York Paramountu padla v histerično ekstazo, in to pri poslušanju navidezno indolentnega prepevanja Franka?

Kako prepeva Frank? Ljudje, ki ga poznajo, so navajeni Franka, ko prepeva s ključkom, katerega povleče na teme, in s cigareto v kotu ustnic. Poje nežno o Lauri, o mesečini v Vermontu, o ljudeh, ki se zanj ne zanimajo, o meglenem dnevu... in o dekletu, ki jo ljubi. Dolge note, monotonno utrjen glas, ki dá vsaki interpretirani baladi svoje okolje. Tu je vzrok uspehom, posebno pri ljudeh, ki jim ni treba mnogo, da zadržajo v svet sentimentalnosti. Zato tudi Frankov uspeh ni vezan na čas, kajti njegove balade so v obdobju swinga, rock n'rolla, twist ali madisona vedno debradošle.

Brenda Lee, mlado dekletce iz države Georgija, je že kaj kmalu okusila, kaj pomeni slava. Že v svojem dvajsetem letu je pričela prepevati; ko ji je bilo 14 let, pa je posnela že prvo gramofonsko ploščo, po kateri je dobila vzdevek Diamant. Danes ima 18 let in je posnela ve-

liko malih in LP plošč, na katerih prepeva v glavnem slow rocke. Med njene največje uspehe štejeta izvedbi skladb I am sorry (Zal mi je) in Rada bi bila zaželen.

Brenda ima lep glas z otroškim prizvokom. Vendar bodo izkušnje, ki si jih je pridobila v prepevanju, in velika rutina, poleg prijetnega glasu pripomogle, da bo še dolgo ostala na programih radijskih in TV postaj in da ne bo, kot so nekateri predvidevali, samo modni krik.

I. S.

FESTIVALI...

Bliža se poletje in čas festivalov (slovenskih). Kot prvi bo že v prvi polovici junija jazz festival, nato pa v juliju še popevkarski. Prvi bo slavil že četrto obletnico (v tem času si je priboril soliden mednarodni sloves), medtem ko drugemu — po kaj bedni premieri — ne upamo reči, da bo prešel v tradicijo. Sicer pa se letos obetajo precej večje perspektive.

Se spominjate lanskega popevkarskega festivala in vokalnih interpretov, ki so sodelovali? Razen nekaterih veteranov (Sepetove, Deržajev in Nina — žal se je slednji boril s slovenskim naglasom) se je od mladih pevcev skušala (uspešno) le Lidija Kodrič, ki pa morda prav zaradi slabo izbrane popevke ni prišla do izraza. No, letos bo garnitura vokalistov dobera spremenjena in pomlajena (upajmo vsaj), tako da bo kar prijetno posedeti urico ali pa dve pred televizorjem, (če ne zaradi popevk, pa vsaj zaradi novih obrazov). Kdo vse bo prepeval? Gotovo bodo to: Lado Leskovar, Barbara Jarc, Jožica Svete, Lidija Kodrič, Katja Levstik, poleg teh pa še »stara garda«: Sepetova in Deržajeva, Cerar, Rafko Irgolič in še kdo. Kot vidimo, so dekleta precej močnejše zastopane. Sicer pa je med moškimi vokalisti trenutno le Lado, ki lahko navduši vso dvorano, ne glede na starost. Končno smo dobili pevca, s katerim lahko mirno konkuriramo v ostalih republikah. Vsaj po načinu interpretiranja in po glasu. Rutina pa bo še nedvomno doprinesla k dvigovanju njegovih glasovnih sposobnosti. Z žensko garnituro smo lahko več kot zadovoljni. Slovenci še nismo imeli tako velikega števila kvalitetnih vokalistik, kar je več kot pohvale vredno. Pohvali je treba tudi radijske in televizijske delavce, ki so končno (!) vendarle dali možnost mladim in nadarjenim vokalistom, da so se afirmirali pred občinstvom in niso več odvisni od »sončnih ur« in »Sestanka mladih«. Vsekakor pa je treba še vedno iskati in nadaljevati z dosedanjim politiko, tako da ne bo več prišlo do kriz, ki so bile na ljubljanski televiziji vsakdanji pojav.

Kako pa bo s popevkami? Organizator obeh festivalov je blejsko turistično društvo in RTV Ljubljana. Sicer pa je sploh težko ugotoviti, kdo je pravi or-

ganizator. Res, veliko pomeni organizacija festivala za turistični kraj, saj se njegovo ime ponese daleč izven meja domovine. Toda to le v primeru zveznega festivala, oziroma res kvalitetnega lokalnega festivala. Žal pa le jazz festival izpolnjuje obe predpostavki, medtem ko o popevkarskem festivalu tega ne moremo trditi. Tako se človek vpraša, zakaj ni ta festival v kakšnem večjem mestu, saj je na Bledu, kot je pokazala izkušnja, bila dvorana prvi dan skoraj popolnoma prazna, medtem ko je drugega dne bilo le nekaj več ljudi. Organizator se je tudi zmotil za zadnji večer, ko je pričakoval naval, pa ga ni bilo. Turistični kraj je imel od tega festivala prav malo reklame in precejšnjo izgubo. Ali ne bi bilo bolje, če bi ta festival bil v mestu, kjer bi bil festival kot tak posebnost in bi bile vsaj karte razprodane? Glasbeniki ne bi igrali pred prazno dvorano, vokalisti pa bi bili med svojim občinstvom. Tudi kompozicije bi bilo precej drugače sprejete, kar bi ugodno vplivalo na komponiste. Sicer pa se povrnimo k vprašanju, kako bo s popevkami! Videti je, da ne bo nič kaj dobrega! Sklepam po tem, da je organizacijski odbor za izbiro popevke podaljšal rok za oddajo skladb za mesec dni. Torej tudi med komponisti ni velikega zanimanja. Nedvomno bodo poslali svoje kompozicije Adamič, Avsenik, Privšek, in komponisti popevk, v katerih prevladuje narodni motiv — Stiasni. Mislim, da še vedno pre malo ljudi komponira, tako da ni ogrožen primat nekaterih standardnih komponistov, ki pa se prav zaradi tega primata ne potrudijo najbolje. Tu je tudi vzrok tavanju in iskanju slovenske popevke. Čas bi že bil, da se končno najde kdo, ki bo skomponiral tako stvar, da bo prebavljiva in da zato ne bo vzrok številnim negodovanjem.

IVO STRAKL

»Misliš...?«

»Ne,« je rekel. »Toda spodnjo ustnico obrača navzven, kot si rekla. Sicer pa je bolje, da vidiš sama.«

Bila je nenavadna kitajska restavracija z mehko svetlobo in z živahnimi dekoracijami. Vstopila sva mirno; Ben je pomignil natakarju, ki naju je popeljal k mizi, s katere sva lahko gledala klavir v kotu. Človek, ki je sedel za klavirjem, nama je kazal hrbet. Ni se ozrl, ko sva se mu čisto približala.

Ben mi je pokimal. Vedela sem, da ga moram poslušati. Vstala sem in se nagnila h klavirju. »Hej, Eddie,« sem rekla; poskusila sem, da bi to rekla s popolnoma običajnim glasom.

»Gotovo ste me zamenjali s kom drugim, miss.« Bežno me je pogledal. Hotel me je nagnati.

»Morda vam to ne pomeni veliko,« sem rekla počasi, »toda poklicala sem vas, ker sem stišala, da ste mrtvi.«

Vdal se je. S spremenjenim glasom, ne da bi dvignil pogled, je rekel: »Kaj hočeš od mene, Nan?« »Ničesar. Samo vedeti.« Z eno roko sem se naslonila na klavir.

»V redu, našel sem nekoga, ki se mu je v tisti noči še bolj mudilo kot meni,« je rekel Eddie. »Tako sem mu prodal svoj sedež v letalu. To je vse.«

»Eddie, ti nočeš, da bi te ljudje... našli?«

Spustil je roke in me pogledal, malo jezen, malo žalosten. »Upam, da v svojem življenju nikoli ne boš prišla v nevarno društvo. Bolje je, da greš mimo teh stvari. Jaz sem dobil svoj nauk. Kmalu grem spet na jug.«

»Na jug?«

»Recimo južno od meje. Ni ti treba vedeti, kam. Ne govorijo več angleško. Tako, bodi dobra in pojdi!« Njegove rjave oči so ga zagovarjale.

Počasi sem rekla: »Bila sem nekega dne na avtobusu...«

»Vem. Bolje bi bilo, če takrat ne bi bil na cesti. Kako si prišla sem?« Obrnil se je. Ben je sedel mirno, brezobzirno; ni se videlo, da je pravzaprav povezan z menoj.

»Ker sem... ker...« Bala sem se, da bo Eddie vstal in zbežal. Hotela sem mu reči resnico. »Samo nekaj je, Eddie.«

»Zakon me preganja,« je rekel hitro »To ni tisto, Nan. Pošteno. Ne govori tega okoli, prosim te. Tu je nekaj ljudi, ki se jim raje umaknem. Ljudi z umazanimi idejami, recimo. Na jug grem prebit ta čas. Ne ustavljam me.«

»Ne bi te hotela ustavljati, Eddie. Samo... Marcia«

»Marcia? Ne... Pa ne, da bi ji povedala?« me je vprašujoče pogledal.

»Ne bi mi verjela.«

»To je dobro,« je mrmral, »pustimo to, Nan. Jaz to želim.« Dvignil je roke, pripravljene za igranje. »Lahko mi narediš težave.«

»Poročila se je, Eddie,« sem rekla obupano. V njem se je nekaj zganilo. »Bral sem o tem v časopisu.«

»Eddie, ona se ne more poročiti.«

»Nikoli ji ne bom z ničemer škodoval.«

»Oh, Eddie... ne vidiš, da je tu še nekdo? Njen novi mož. On se je zapletel.«

»V redu,« je rekel. »Poslušaj me: Ta zakon je popolnoma legalen.«

»Kaj?«

Pogledal me je. Njegove otroške oči so bile take, kakršnih sem se spominjala. Ko ste pisali, da boš prišla, sva bila poročena samo na videz... Marcia je bila zmeraj za to. Morda me je hotela s tem prisiliti, da bi se zares poročil.«

»Ti... ti in Marcia sploh nista bila poročena?« Naslonila sem se na klavir. »To si hotel reči?«

»Ona je zdaj poročena. Ne bi to pustila? Ta Eddie, revno teslo, ni bil za take stvari. Zdaj je že dolgo mrtev...«

Sklonil se je, da bi pobral ključke; pogledala sem njegovo glavo. »Ta Eddie mi je bil nekoč všeč,« sem rekla.

Nek Kitajec naju je radovedno ogledoval. »Oprost, Nan!« Eddie se je zavaljal. »Najbolje, da začnem z delom.« Z očmi me je vprašal, kaj še hočem. »Zbogom,« sem rekla utrujeno. »Zamenjala sem vas za nekoga drugega.«

Izpod Eddiejevih rok je začela vreti glasba.

Sla sem k mizi in vzela svojo torbo. Ben je tiho vstal in me pospremil.

Imela sem pričo. Silo, s katero bi izpodrezala sestrnico Marcio. Vedela sem — in vizija je postajala vse jasnejša — da bi od vseh ljudi na svetu John Lockhart... brezobziren, snobovski, tak posebej kot je... bil najmanj sposoben dojeti to situacijo.

»Si vedel to?« sem vprašala Bena, a ni hotel odgovoriti. Prišla sva do avtomobila. »Kaj bova zdaj?« sem vprašala. »Oh, kaj bova naredila?«

»Ti stori,« je rekel odrezano. »Jaz bom s teboj, ne glede na to, kaj boš storila ali rekla.«

Pognal je avto. Peljala sva se proti hiši, kjer naj bi naju čakali teta May, stric Paul, John Lockhart in njegova legalna žena — moja sestrnica Marcia.

»Ne bi jim hotela povedati, kje je Eddie,« sem mrmrala. »Nočem ga spravljati v nevarnost. Nočem tega.« Ben ni govoril. »Če jim bom rekla, da sem govorila z njim in če jim boš ti rekel, da si naju slišal, bodo verjeli, da je še živ, ali ne?«

Ni odgovoril.

»Ali naj jim povem? Pomagaj mi, Ben!«

Rekel je: »Ne, nočem ti pomagati, Nan. Povedal sem ti že. Razkrila sva si karte.«

»Pelji me domov, prosim,« sem rekla nervozno. »Ne greva tja.«

Ni odgovoril, pa tudi smeri vožnje ni spremenil. Vedela sem, da sestrnico Marcio lahko uničim. In vse njih lahko ranim. Johna Lockharta, ki se ni zaljubil vame, in mojo teto May, ki je vedno bila tako zaposlena, in strica Paula, ki ni nikoli slišal, kaj sem rekla. Če bi se branila s tem, da mi je bilo vedno samo za resnico... oh, Marcia bi morala podleči!

In vse to bi bilo samo: povedati resnico. Se enkrat.

Toda Marcia je mislila, da je Eddie mrtev. Mislija je, da je preteklost mrtva. Toda jaz jo lahko izrgam iz tistih odborov, lahko jo spravim na tla...

Pogledala sem Bena v obraz. Ni mi hotel pomagati... nič več, kot mi je že.

Kaj bi storil ti?

KONEC

INDEKS IN.... TELOVADBA

Pred vami je zadnja številka Tribune v letošnjem šolskem letu in z njo vred tudi zadnji Indeks in... Za to priložnost smo izbrali nedvomno najboljšega športnika med ljubljanskimi študenti — Mira Cerarja, ki je prav te dni postal absolvent pravne fakultete. Miro je Ljubljčan, star 24 let, telovaditi pa je pričel že, ko je hodil še v osnovno šolo.

● Na prvo vprašanje, kaj so njegovi načrti za bližnji prihodnost, je Miro odgovoril tole: »Čez teden dni bo v Zrenjaninu državno prvenstvo v telovadbi, nato v začetku julija v Beogradu evropsko prvenstvo. Za ti dve tekmovanji se že nekaj časa pripravljam, in upam, da ne bom razočaral. Nato bom jeseni, kolikor se bo naša študentska drž. reprezentanca udeležila univerziade v Braziliji, sodeloval na tej največji manifestaciji študentov-sportnikov. Meseca oktobra bom skupno z ostalimi najboljšimi evropskimi telovadci odpotoval na Japonsko, kjer se bom udeležil predolimpijskih tekmovanj.«

● Kako vključaš študij s športnim življenjem? — »Doselej sem oboje uspešno koordiniral; tako upam, da mi bo to uspelo tudi do jeseni oz. prihodnje pomladi. Do takrat mislim namreč diplomirati.«

● Kaj je tvoj konjiček? »V zadnjem času se navdušujem za fotografiranje in na vseh tekmovanjih, kjer sem, snemam svoje tovariše.«

● Koliko treniraš? »Petkrat do šestkrat tedensko — po tri ure dnevno. Poleg tega gojim še malo dopolnilnega športa, to je tek v prirodi in igre z žogo za razmiganje.«

● Tvoj največji uspeh doslej? »Osvojitve naslova evropskega prvaka v Luxemburgu in uspeh na letošnjem svetovnem prvenstvu v Pragi.«

● Kam najraje zahajaš v prostem času, če ga sploh kdaj imaš? »Z ženo greva sem ter tja v kino in na sprehod.«

● Ali bereš Tribuno? »Da, redno.«

● Delo študentske organizacije na pravni fakulteti? »Aktivno delujem, rešuje študentske probleme in organizira akcije, žal pa še ni začela najširšega kroga študentov.«

● Ima »športna sreča« kakšen pomen pri telovadbi? »Več kot znaš, ne moreš pokazati. Toda tvoj tekmelec ima lahko »kiks«, ti pa se dogajajo tudi najboljše svetovne telovadce in tako se nemalokrat zgodi, da slabši telovadec premaga boljšega, prav zaradi tega, ker ima le-ta slab dan.«

● Za zaključek še tvoja napoved za prihodnjo olimpiado v Tokiu. »Na Japonskem bodo med najboljšimi telovadci poleg domačinov še »nova nevarnost« — Kitajci, sovjetski telovadci, morda še Korejci ter kak posameznik iz Italije, Nemčije itd.«

Miru želimo prav od srca kar največ uspehov na bližnjih pomembnih tekmovanjih, seveda pa tudi uspešno opravljanje diplome, kar bo našemu državnemu reprezentantu in najboljšemu jugoslovanskemu športniku gotovo tudi uspešno.

T. Z.

Sprejem za študente - športnike na biotehniški fakulteti

Preteklo sredo (22. V. 1963) je dekan biološke fakultete, profesor dr. ing. Vinko Sadar, sprejel najboljše študente-sportnike te fakultete. Prisotni so bili tudi prodekan fakultete, prof. dr. Srečko Vatovec, sekretar Zoran Lapajne ter nekateri profesorji.

Tov. dekan je v svojem pozdravnem govoru čestital za športne uspehe devetim študentom biotehniške fakultete in jim predal spominska darila (pokale oz. plakete z vgraviranim posvetilom fakultete). Zatem so se v spominsko knjigo fakultete po vrstnem redu vpisali tile študenti:

Jelnikar Igor (študent gozdarstva), košarkar
Kastelic Franc (agronomija), atletika
Kern Bojan (gozdarstvo), namizni tenis
Kilnar Andrej (gozdarstvo), smučanje
Lakota Peter (gozdarstvo), smučanje
Šlibar Jože (gozdarstvo), smučanje
Span Slavko (agronomija), atletika
Teran Janez (veterina), namizni tenis
Vidović Edo (gozdarstvo), smučanje

V svojem govoru je tov. dekan poudaril, da dobro ve, kako težko je danes vsklajati študij in šport, saj zahteva šport mnogo treninga in s tem tudi veliko časa. »Toda,« je nadaljeval, »ne dvomim, da se boste v življenju znašli, kajti vztrajnost, ki jo kot športniki imate v sebi, boste kasneje prav gotovo znali prav izkoristiti. Fakulteta je ponosna na vas, prav tako pa tudi mi, profesorji, z zanimanjem spremljamo vaše uspehe na športnem polju in jih tudi cenimo.«

V imenu fakultete in tudi v svojem vam v bodoče želimo še obilo uspehov ter tudi mnogo sreče v nadaljnjem življenju, saj boste večinoma kmalu zapustili našo hišo z diplomo v žepu.«

V imenu nagrajenih se je tovarišu dekanu zahvalil športni referent biotehniške fakultete, Milan Zoltnir.

Prijetna dolžnost nam je pohvaliti fakultetno upravo biotehniške fakultete, ki je kot prva med vsemi ljubljanskimi fakultetami organizirala tak sprejem za svoje študente-sportnike; upamo, da bo to vzgled ostalim fakultetam, ki nekatere, žal, vse preveč pozabljajo, da imajo med svojimi študenti tudi športnike velikih kvalitete.

Tomaž Zajc

Zdenka in telovadba

Ker je razgovoru za Indeks in... prisostvovala tudi Cerarjeva žena, bi pač ne bilo »pravično«, če ne bi za kratek razgovor vprašali tudi njo, saj je Zdenka državna reprezentantka v telovadbi in je doslej že štirikrat branila barve naše države.

Zdenka (Prusnik) Cerar je študentka pravne fakultete in se pravkar pripravlja na zaključne izpite tretjega letnika.

Na vprašanja je Zdenka odgovarjala takole.

● Pomen telesne vzgoje pri študentih. »Velik. Študentje bi se morali več ukvarjati s telesno vzgojo, kajti za sprostitvev po študiju je telovadba najbolj prikladna.«

● Kaj misliš o reformi študija? »Med tistimi, ki jih je novi način študija zajel kot prve, sem bila tudi jaz; lahko rečem, da sem zadovoljna, saj si bom v dobrih 1 letih pridobila zadostno znanje. Seveda zahteva tak način študija v primeri s prejšnjim več intenzivnega dela.«

● Tvoj konjiček? »Rada berem. Najbolj mi je pri srcu svetovna književnost, in to klasika.«

● Bereš Tribuno? »Berem; všeč mi je, posebno zadnja stran.«

● Tvoje mnenje o delu študentske organizacije na fakulteti. »Pretekli teden je imela naša organizacija svojo skupščino, na kateri so razpravljali o problemih pravkar minulega šolskega leta ter o akcijah Zveze študentov na fakulteti. Mislim, da mora v bodoče naša organizacija zajeti še več študentov.«

● Tvoj največji športni uspeh? »Potem ko sem dve leti tekmovala v zveznem razredu, mi je uspelo osvojiti četrto mesto med najboljšimi jugoslovanskimi telovad-

AKK Olimpija se pripravlja

Tekmovanje v zvezni košarkarski ligi se letos še ni pričelo. Vzrok za to zakasnitev je sodelovanje naše državne reprezentance na svetovnem prvenstvu v Braziliji, kjer je naša reprezentanca dosegla doslej svoj največji uspeh.

Toda moštvo ljubljanskih študentov se že od začetka maja temeljito pripravlja za letošnje tekmovanje v zvezni košarkarski ligi. V razgovoru s trenerjem moštva, tov. Mirkom Pavlovičem, smo izvedeli, kako potekajo priprave. Igralci imajo za seboj 12 dnevne kondicijske priprave, zdaj pa že vadijo tehniko in taktiko. Do pričetka lige (8. VI.) bodo odigrali še 6 ali 7 treningov tekem. Trenirajo dvakrat dnevno, in to zjutraj (individualni trening), zvečer pa se igralci zberejo na našem igrišču pod Cekinovim gradom na skupni trening. Trenutno so na razpolago tile igralci: Dermastija, Logar, Basin, Tavčar, Müller, Potocnik, Vrbovec, Pešek in Kapelj. Jelnikar je že dlje časa poškodovan in še ne sodeluje na treningih, Eisel se še ni vrnil iz Brazilije, Lokarja pa še ni iz vojske. Kaj pa Daneu? Do jeseni bo še v vojski in šele za zadnjih nekaj tekem lahko računamo tudi z njim.

Letošnje državno prvenstvo v košarki se bo pričelo 8. junija in bo trajalo do 4. novembra. Trikrat bo prekinjeno, in to od 4. do 13. avgusta. To bo odmor med spomladanskim in jesenskim delom prvenstva. Se dvakrat pa bo prekinjeno zato, ker se bo naša državna reprezentanca udeležila mediteranskih iger v Genovi, kjer branijo naši košarkarji prvo mesto, in evropskega prvenstva v Vroclavu na Poljskem, kjer bo naša reprezentanca branila ugled drugega najboljšega moštva Evrope.

Otvoritveno tekmo igra Olimpija doma 8. junija zvečer proti moštvu Zastave iz Kravjučevca. Ze teden dni kasneje pa gostuje v Beogradu proti svojem najnevarnejšemu tekmeču — Beogradu; od te tekme je lahko kasneje marsikaj odvisno. Tudi v naslednjih treh kolih (23., 27. in 30. junija) čakajo naše moštvo dokaj težke tekme. Prva z Zadrom doma, nato s Partizanom v Beogradu in znova zelo pomembna tekma z zagrebško Lokomotivo.

7. julija sprejememo moštvo Radniškega iz Beograda, ki je najnevarnejši »outsider«. 11. gostujemo v Zrenjaninu in igramo proti novemu članu lige — Proleterju, 14. na domačem igrišču z Železničarjem iz Karlovca, zadnjo tekmo spomladanskega dela prvenstva pa igra Olimpija 4. avgusta v Beogradu proti moštvu Rdeče zvezde.

Ze iz samega tekmovalnega koledarja je razvidno, kako naporno bo to tekmovanje. Vprašanje prvaka je povsem odprto, je dejal tov. Pavlovič. Glavni favoriti so: moštva Beograda, Lokomotive, Zadra in morda Radniškega.

Toda Olimpija si ne bo pustila odvzeti naslova kar tako. V to ne dvomimo in zato naj ne bo optimistična trditve, da je Olimpija glavni favoriti za ponovno osvojitve naslova državnega prvaka, kar ji vsi tudi želimo.

kami (za Biličevu-evropska in državna prvakinja, Kočiševa — četrta v Evropi, in Košanijeva).«

● Kolikokrat tedensko treniraš? Petkrat na teden po dve uri in pol.«

● Prihodnost? Se pred vpisom v četrto letnik bom postala mamica; zato mora telovadba sedaj bolj počivati, prihodnje

Prehodna zastavica za FNT

ZSSO je v letošnjem študijskem letu razpisala prehodno zastavico za najboljšo športno organizacijo na fakulteti. Prva je to zastavico dobila športna organizacija na FNT, ki je dosegla zelo lepe uspehe pri razvoju telesne kulture na fakulteti. To priznanje, ki so ga prejeli na svečani seji ob prisotnosti predstavnika komisije za telesno vzgojo pri US, predstavnikov UO ZSJ in delegatov športnih organizacij, naj jim bo zahvala za uspešno delo, obenem za vzpodbuda za uspešno delo vnaprej. Napredek v delu športnih organizacij smo lahko opazili tudi na drugih fakultetah, ki so v znak priznanja za uspešno delo prejeli diplome (To so bili: pravna, medicinska, filozofska fakulteta in VSTK). Prav tako so prejeli diplome za požrtvovalno delo predsedniki športnih organizacij. Glavač Peter (FNT), Čejvan Mišo (pravna), Stopajnik Franc (filozofska), Rutar Srečko (medicina) in Rehar Tone (VSTK). Razdelili so tudi nagrade za največjo udeležbo na pohodu ob žej okupirane Ljubljane. Prve nagrade niso podelili, ker je komisija pri ZSSO menila, da udeležba študentskih ekip ni bila najboljša. Drugo nagrado (drese) je prejela FNT, ki je poslala 15 ekp, tretjo nagrado pa klub senjarskih študentov (žogo). Po svečani seji je sledila skromna zakuska z zabavo.

VSTK: REPREZANTANCA UNIVERZE — 29:31

V počastitev Dneva mladosti je ZSSO priredila vrsto športnih prireditev, med katerimi je bilo prav gotovo največ zanimanja za rokometno tekmo med zelo dobro ekipo VSTK in kombinirano ekipo univerze. Tekma je bila zelo zanimiva in na primerli kvalitetni ravni. Ekipa VSTK je pokazala lep rokomet in je zaslužen zmagala z rezultatom 29:31. V ekipi VSTK so bili najboljši Polenič, Ačkun, Vidović in Urnavt, pri kombinirani ekipi univerze pa Sparembek in Kovač. Vratarja obeh moštev sta bila zelo dobra. Manj zanimive so bile tekme v košarki, kjer so se pomerile sicer tri dobre ekipe vendar igralci niso pokazali vsega, kar znajo. Najboljša je bila ekipa študentov primorskega kluba, ki je premagala oba nasprotnika, in sicer FNT z rezultatom 59:33, VSTK pa z rezultatom 51:33, VSTK pa je premagal FNT z rezultatom 50:36. Tekmovanje v odbojki med SN in AK je odpadlo, ker odbojkarji Naselja iz nepojasnjenih razlogov niso prišli; zato so kolegiji odigrali tekmo med seboj. Tudi dekleta so razočarala, saj so razen rokometne ekipe FNT vse ostale tekmovanje odpovedale. To nas ponovno opozarja, da predstavlja vprašanje športa med študentkami resen problem; zato bodo morale športne organizacije v naslednjem letu posvetiti mnogo več pozornosti ženskem športu.

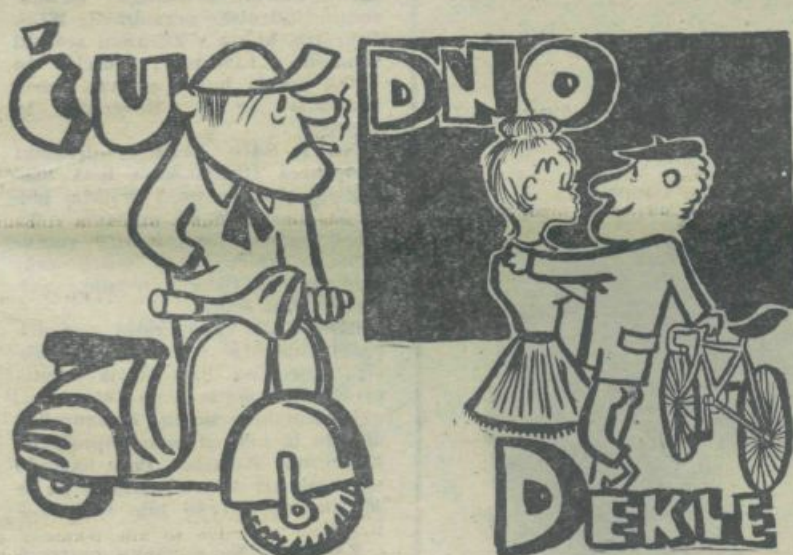
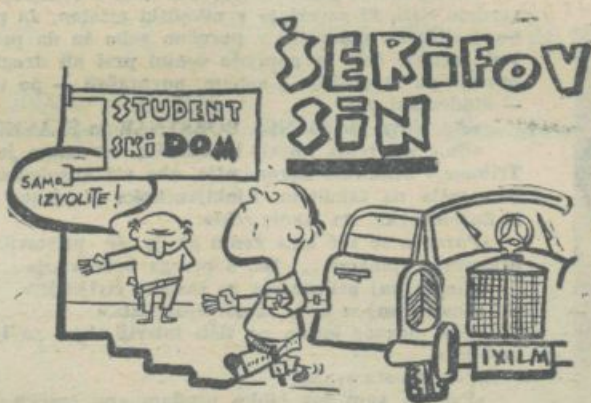
leto pa bom seveda znova pričela z vadbo, kajti telovadba mi je nad vse pri srcu.

Cez dobro leto pa me čaka, kakor že prej moja, diploma.«

Kakor prej Miru, tako zdaj Zdenki nase najboljše želje, najprej kot mamici, nato študentki in ne nazadnje — tudi kot telovadki.

VIDELI SMO

Uvodna beseda: Če se pogovarjamo s seboj, vsaj vemo, da se pogovarjamo s pametnim človekom in ne z... (ime nečitljivo; urednikov pripis: Paragraf o žaljenju zoper čast in dobro ime!) Tudi nek pesnik se je za Tribuno pogovarjal sam s seboj, potem je Tovariš v rubriki Kaditi prepovedano ugotovil, da se ni pogovarjal s pametnim človekom. Zastavil sem si pet vprašanj v zvezi s satiro. Tokrat ne bom Skorpjon. Sploh pa še najraje sam sprašujem. Profesor mi je namreč na zadnjem izpitu dejal:

— Kolega, vi še niste razčistili s šundom, odge varjate kriminalno!

Sicer pa preidimo na vprašanja in odgovore!

- Kaj misliš o satiri?
- Jaz nič ne mislim, jaz pišem!
- Imamo Slovenci satiro?
- Mi nimamo satire. Imamo Pavliho.
- Katera parola ti je najbolj všeč?
- Prepovedano je imeti slona v sobi.
- Zakaj?
- Ker je ne razumem.
- Specifičnost študentskega humora?
- Brez komentarja: letošnja zadnja številka zagrebškega časopisa Studentski list:

TOVARISI! MISLIM, DA ČESTO PRETIRAVAMO! TAKO JE NA PRIMER, TOVARIS NERADE LOPTAREVIC SPREJET V ZVEZI KOMUNISTOV SAMO ZARADI TEGA, KER IGRA LEVO KRILLO!

Ali pa: VETROKAZ JE NAVADNO NA VISOKEM POLOZAJU, KER SE VEDNO OBRACA TJA, KAMOR PIHA VETER!

- IMAS RAD PREGOVORE?
- Ne.
- Katera satira je najboljše napisana?
- Tista, ki ni napisana.

(Nekaj misli o satiri iz Studentskega lista, ukradeno brez dovoljenja, iz navade: Vsi smo za satiro, če se ne nanaša na nas. Nemogoče je pisati satiro po direktivi, toda mogoče je, da po direktivi — ne pišemo! Če bi bilo objavljeno toliko satire, kolikor je objavljeno člankov o pomanjkanju satire, bi se nacionalni dohodek povečal za 10%! S satiro je satiril in satira ga je strla!)

— Vprašanje izven intervjuja, za lastno zabavo: Kateri vic ti je ta teden všeč?

— Oprosti, povedal bom nekaj drugega: Kakšna je razlika med slonom in klavirjem? Na slona se lahko nasloniš, na klavir pa se ne moreš naklavirati.

Drugo vprašanje izven intervjuja:...

- Da, da. (Odgovor nima zveze z dadaizmom, ker je med prvim in drugim da vejica).
- Kako bi odgovoril kolegu, ki meni, da je bil izbor jugoslovanskega humora, ki smo ga objavili pred nedavnim — na spirali in ne na liniiji?
- Kupil je troje očal: ene za boljši vid, ene za sonce in ene — za pravičen pogled na svet.
- Kaj misli povprečen profesor o sistemu študija?
- Lahko je kritizirati tak sistem študija, težko pa ga je zdelati.
- in nadpovprečen?
- ... (Odgovor iz znanih vzrokov izpade).
- Kaj ti je bilo letos v Tribuni najbolj všeč?
- Se nisem prebral, ker je ta številka komaj izšla.
- Tvoje mnenje o naših književnikih?
- Ga nimam. Sposodil sem si ga pri tistem, ki je predlagal, naj Krleža in Andrič uporabljata čimveč indigo papirja, da bi Jugoslavi tako bili močnejše zastopani v svetovni literaturi, ostalim pa naj bi...
- Oh, kako grob si. Kaditi?
- Krleža in Andrič? Ne! Ljubljansko mbravo.
- In mnenje o televiziji?
- Še vedno razbito na sestavljenko.
- Če bi te poslali v vseмирje, za kaj bi se najprej pozanimal?
- Kdo vse je za luno.
- Tvoja meditacija ob avtostopu?
- Ponavadi me ne zanima, zakaj me ne vzame s ceste, zanima me, kje jemlje denar.
- Ukvarjaš se s pisanjem, sicer neresnim, pa vendar. Kako bi, po tvojem mnenju, čimprej ukinili nepismenost?
- Pocenimo pisalne stroje. Nanj lahko vsakdo piše.
- Če bi bil na primer vodilni uslužbenec, šef neke ustanove... Kaj bi...
- Ne bi pisal humora. Pisali bi ga drugi.
- Si že slišal, da študentje, sedaj ko je reforma študija uveljavljena, končujejo v štirih letih?
- Ne.
- Jaz tudi ne. Misliš, da si humorist?
- Misliš, da sem humorist???

ŠOPEK ZA... Marjanca in Slavka

Nekaj minut pred enajsto uro smo v foteljah, kamor se zadnjič vsedejo tisti, ki zaveslajo v zakonski pristan, da počakajo, kdaj jih bo matičarka poklicala v poročno sobo in da pred trenutkom povedo zadnje šale in popijejo ženini prvi ali drugi jutranji konjak, neveste pa se posilijo s sokom, povprašali — po vsem videzu sodeč — študentski par:

»Sta vidva MARJANCA BORSTNAR in SLAVKO GLIHA?»

»Da,« sta rekla hkrati in dodala: »Se nama je zdelo, da ste od Tribune.« Studirata agronomijo, oba sta absolventa in sta tudi isto leto zašla na fakulteto. Ljubljanka Marjanca in Slavko, doma iz Žužemberka, sta takole rekla:

»Poznava se več let.« Ženin pa je še pristavil: »Ona je moja brucovska ljubezen... Da, s prvega brucovanja...«

»Imata kaj prihrankov za skupno življenje?»

»Imava, saj se bova sama preživljala.«

»Sta mogoče igrala na tisti loteriji, kjer so ljudje dobili avtomobile?»

»Nisva,« sta rekla.

»Pač pa vam jaz lahko prodam eno srečko,« je rekel nekdo, ki je sedel z nami v družbi. »Saj sem hotel imeti avtomobil,« se je pošalil, »pa je žena rekla, da se njegova barva ne sklada z barvo moje obleke...« S tem je tudi pojasnil, da ni nič zadel. Srečko pa vendarle nosi s sabo!

»Pa še nista motorizirana?»

»Imava nekaj malega,« sta rekla bodoča zakonca. »Primo!»

»Se vama je zdelo danes kakšna stvar posebno smešna? Se vama je pred poroko kaj posebnega pripetilo?»

»O, ja,« so se vsi zasmeli. »Ko sem zjutraj obupal čevlje, sem opazil, da so mi v trgovini dali enega prekratkega,« je rekel ženin. Moral jih je nesti zamenjat, sicer bi bila poroka zanj bolj muka kot radost.

Pa smo vprašali nevesto: »Kaj misliš, kdaj postane moški nezvest?»

»Kadar ga žena spusti z vajeti,« je rekla in ni trenila z očesom. Drugi so se gromko zasmeli. Ženin pa je pomežiknil in na vprašanje:

»Verjameš, da ženske solze veliko pomenijo?»

... lakonično odgovoril: »Niti ne!»

»Imata o športu kaj veze?»

»O, imava,« je rekel ženin Slavko, »kadar grem na nogometno tekmo, se ona vedno jezi!»

Vsi smo vedeli, da je bilo to le za šalo. Prisrčno smo se poslovili, onadva pa sta z našim šopkom v roki čakala na matičarko.

-de-

Točno ob dvanajstih

Kar na cesti smo ga ustavili. Prišel je v sami srajci, pod sabo pa je imel jeklenega konjička italijanskega porekla s kratko balanco. Zavozil je na pločnik in ni se mu bilo treba posebej predstavljati. Toda bralcem ga moramo predstaviti: JOŽE VEKAR, študent četrtega letnika GRADBENISTVA.

»Ne zameri, Jože,« sem rekel, »sam si kriv, da si današnja žrtev!»

»Pa naj bo,« je zamrmral še vedno z oklevanjem in prosil, naj bom hiter. Ugodil sem mu.

»Prosim te, povej, odkod prihajaš?»

»Nikar se ne čudi, pri krojaču sem bil!»

»In kam hitiš zdaj s kolesom?»

»Na fakulteto!»

»Na fakulteto? Ali ni zdaj čas za kosilo?»

»Seveda je, saj sem že pošteno lačen. Pa vseeno moram na fakulteto! Moram vprašati, ali sem opravil izpit iz fundiranja ali ne... Veš, pri nas nisi nikdar govoril o svojem znanju!»

Sonce je posijalo izza oblakov in na Jo-

žetovi roki se je zasvetil prstan.

»Povej našim bralcem, kdaj si se poročil?»

»Je to res treba? No... avgusta lani...«

»In katero ime si dal, oziroma sta dala, sinu?»

»Za Slovence malce nenavadno ime: Anastas!»

»Kaj boš delal v poletnih počitnicah?»

»Na daljše potovanje se bom odpravil.»

»Kam pa?»

»Nekam na jug. Z ženo bom šel na poročno potovanje, na katerega lani nisva šla.»

»Se to povej: kje stanuješ?»

»Že vsa štiri leta v Kolegiju. Nikdar me ni zamikalo, da bi se preselil. V Kolegiju imam tudi svoje dobre prijatelje...«

»In tvoj čas za kulturno življenje?»

»Pojem pri zboru Vinko Vodopivec, drugače pa rad hodim v Mestno sodaljščo. Nazadnje sem gledal Tigrov kozuh.»

Po sporazumu mu nisem postavljala drugih novih vprašanj. Mudilo se je obema,

Jože je »vrgetl v prvot in odpeljal.

M. T.

Pisma uredništvu

Z današnjo številko Tribune se poslavljamo za štiri mesece. Mnogi ne bodo nikoli več bralci našega lista, ker bodo že junija ali septembra diplomirali in se bodo na svojih delovnih mestih srečevali s pogosto težjimi problemi, kot smo se jih na tej strani (v rubriki, ki smo jo sredi leta iz PP/17, kar je bil naš poštni predal, preimenovali v Pisma uredništvu) ločevali mi.

Danes pa se moramo — ob tem neopaznem slovesu — malo pomeniti o našem in vašem sodelovanju...

Na splošno lahko ugotovimo, da je bilo to sodelovanje, če ga primerjamo s prejšnjo rubriko, pa še s preteklimi leti, kar uspešno, kajti le malokdaj se je zgodilo, da na naš naslov ni prišlo nobeno pismo iz vrst študentov, pa tudi drugih bralcev, kar je dajalo misel, da rubrika mora obstajati, posebno še, ker je prvi most med bralci in uredništvom. S tako motivacijo je rubrika dosegla svoj namen; kljub temu pa so bili v času izhajanja trenutki, ko smo željno pričakovali vaših mnenj, ki naj bi bila objavljena na tem mestu, pa smo pošte zaman čakali. Vemo, da danes ne moremo več govoriti o nezainteresiranosti študentov za tisk (beri: za svoj časopis), kajti o Tribuni in o njenem konceptu, ki naj bo tak ali drugačen, raz-

pravljajo mnogi fantje in dekleta, vemo pa tudi, da se o problemih, ki jih najdemo v Tribuni, samo razpravljajo, nihče pa se ne opogumi, da bi zapisal te misli in jih poslal uredniku. Zakaj je to tako, si vsak po svoje predstavlja.

Vsa pisma, v katerih so nas bralci prosili za pomoč, ali pa nam »zaukazala«, naj o neki stvari povemo svoje mnenje, ali pa neko zadevo raziščemo, smo poskušali formulirati in izbrati tako, da so zanimala širši krog študentov. Prepričani pa smo, da smo postavljene naloge v zadovoljstvo piscev pisem tudi uspešno realizirali.

Za jesen si želimo samo še nečesa, kar je tudi osnovna misel današnjega pisma: še več sodelovanja. Prepričani smo, da bo tako delo v obojestransko zadovoljstvo.

Ob koncu še nekaj besed o obeh rubrikah na tej strani: Šopek za... in Točno ob dvanajstih. Ti dve rubriki sta s spremembo slike zadnje strani postali neposreden kontakt s študenti. Točno ob dvanajstih je bila do zadnjega dosledno izvajana rubrika. Tako tudi nismo mogli ustreči tistim kolegom, ki so nas prosili za intervju, češ »... da bi bili radi enkrat v časopisu...« in »... da bodo povedali zelo zanimive stvari...«. Naj nam ti, za-

radi doslednosti, ki smo jo že spočetka obljubili bralcem, oprostijo.

Šopek za... je naletel na mnoge pozitivne in negativne kritike. Pozitivne v tem, da je Tribuna postala pozorna do študentov, ki stopajo v zakonsko življenje, negativne pa zato, ker so se nekatera vprašanja ponavljala. Prepričani smo, da večina bralcev razume naš položaj in položaj novinarja, ki je vodil intervju, da se »... ljudje pač običajno le enkrat poročijo...« (kot nam je izjavil neki ženin, ki ga je razgovor pred poroko očitno zadrževal).

Ob tako svečanem koraku pač ne moremo pričakovati intervjuja, kjer bi odgovori na zastavljena vprašanja zahtevali veliko premišljevanja in bi mogoče celo izzvali borbo mnenj. Zato so bila vprašanja splošna, vendar po možnosti enkratna. Samo to. Nasvidenje jeseni!

Urednik

Beseda urednika

Od Maribora

MARIBOR: Upravni odbor Kidričevega sklada v Mariboru je za študente mariborskih visokošolskih zavodov nedavno napisal Kidričeve nagrade. Za šest visokošolskih zavodov so izbrane široke teme, ki zajemajo skoraj vso družbeno, tehnološko in ekonomsko problematiko. Poročajo, da je razpis med mariborskimi študenti naletel na veliko zanimanje, saj so tu denarne nagrade, razen tega pa še zelo posrečeno in preštudirano izbrane teme.

LJUBLJANA: Sedmega junija bo v Ljubljani veliko predvolilno zbiranje, na katerem bo govoril podpredsednik Izvršnega sveta FSRJ Edvard Kardelj. Pričakujejo tudi množično udeležbo študentov, saj med njimi vlada veliko zanimanje za govor tako visoke osebnosti.

LJUBLJANA: Začele so se letne konference Zveze komunistov. Prvo letno konferenco so pretekli teden imeli na elektrotehniški fakulteti, poročajo pa tudi, da so te konference že bile po nekaterih letnikih in oddelkih ljubljanskih fakultet.

LJUBLJANA: Osmega junija bodo v Erjavčevi ulici št. 31 uradno odprli novo poslopje akademije upodablajočih umetnosti. Otvoritve se bodo udeležili vidni kulturni in javni delavci, študentje te akademije pa bodo priredili razstavo svojih del.

NOVI SAD: V nedeljo in ponedeljek sta v Novem Sadu gostovala dva jazz orkestra iz Zahodne Nemčije. To gostovanje renomiranih berlinskih jazz orkestrov spada v okvir kulturnih izmenjav mednarodne študentske organizacije WUS. Orkestra, ki sta v Združenj arabski republiki, Libanonu, Turčiji in Grčiji požela hurne aplavze, bosta nastopila še v Beogradu in Zagrebu.

NOVI SAD: Nekateri uredniki skopskega študentskega lista Studentski zbor so pred kratkim obiskali novosadsko univerzo. Ta obisk pomeni izpolnjevanje sporazuma o izmenjavi in sodelovanju študentskega tiska z ostalimi univerzitetnimi centri.

BEOGRAD: Pred kratkim so priredili študentje iz Beograda v okviru prireditve Ples cvetja tekmovalje za najlepše okno (z rožami) v študentskem domu. Zmagovalke dekleta bi bile en mesec oproščene plačevanja stanarine. Prvo nagrado so dobila tri dekleta, pozneje pa se je izkazalo, da so bile to tri — ilegalke.

ZAGREB: Na sestanku univerzitetnega odbora Zveze študentov zagrebške univerze so nedavno razpravljali tudi o sprejemu novincev jeseni. Izkoristili bodo lanske letošnje izkušnje in tudi letos organizirali »Brucovih 7 dni« z mnogimi športnimi srečanj. Lani so s takim pristopom do novincev dosegli pomembne uspehe, letos pa se bodo za jesen še bolj potrudili prav pri vprašanju sprejema in vključevanja novincev v delo in vrste Zveze študentov.

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov
- Izdaja univerzitetni odbor ZSJ -
Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Sušmelj; glavni urednik Mitja Vavpetić - Uredn. in uprava, Tribuna Poljanska 4/II, telefon 36-133 - tekoči račun 600-14-600-72 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana, Tomšičeva 1, tel. 23-522

tribuna